

Vedlegg 2

Europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 537/2014 av 16. april 2014 om særlige krav til lovfestet revisjon av foretak av allmenn interesse og om oppheving av kommisjonsbeslutning 2005/909/EF

EUROPAPARLAMENTET OG RÅDET FOR DEN EUROPEISKE UNION HAR

under henvisning til traktaten om Den europeiske unions virkemåte, særlig artikkel 114,

under henvisning til forslag fra Europakommisjonen,

etter oversending av utkast til regelverksakt til de nasjonale parlamentene,

under henvisning til uttalelse fra Den europeiske økonomiske og sosiale komité¹,

etter den ordinære regelverksprosedyren² og ut fra følgende betraktninger:

- 1) Revisorer og revisjonsselskaper har ved lov fått i oppdrag å foreta lovfestet revisjon av foretak av allmenn interesse med sikte på å øke offentlighetens tillit til slike foretaks årsregnskap og konsernregnskap. At revisjon er en funksjon av allmenn interesse, innebærer at en stor gruppe mennesker og institusjoner har tillit til kvaliteten på en revisors eller et revisjonsselskaps arbeid. God revisjonskvalitet bidrar til at markedene fungerer på en ordnet måte, ved at regnskapenes integritet og effektivitet forbedres. Revisorer har derfor en særlig viktig rolle i samfunnet.
- 2) Unionens regelverk krever at finansregnskapet, som består av årsregnskap eller konsernregnskap, for kredittinstitusjoner, forsikringsforetak, utstedere av verdipapirer som er opptatt til notering på et regulert marked, betalingsinstitusjoner, innretninger for kollektiv investering i omsettelige verdipapirer (UCITS), foretak for elektroniske penger og alternative investeringsfond skal revideres av en eller flere personer som er godkjent til å foreta slik revisjon i samsvar med unions-

retten, nærmere bestemt artikkel 1 nr. 1 i rådsdirektiv 86/635/EØF³, artikkel 1 nr. 1 i rådsdirektiv 91/674/EØF⁴, artikkel 4 nr. 4 i europaparlaments- og rådsdirektiv 2004/109/EF⁵, artikkel 15 nr. 2 i europaparlaments- og rådsdirektiv 2007/64/EF⁶, artikkel 73 i europaparlaments- og rådsdirektiv 2009/65/EF⁷, artikkel 3 nr. 1 i europaparlaments- og rådsdirektiv 2009/110/EF⁸ og artikkel 22 nr. 3 i europaparlaments- og rådsdirektiv 2011/61/EU⁹. I henhold til artikkel 4 nr. 1 punkt 1 i europaparlaments- og rådsdirektiv 2004/39/EF¹⁰ skal også verdipapirforetaks årsregnskap

³ Rådsdirektiv 86/635/EØF av 8. desember 1986 om bankers og andre finansinstitusjoners årsregnskaper og konsoliderte regnskaper (EFT L 372 av 31.12.1986, s. 1).

⁴ Rådsdirektiv 91/674/EØF av 19. desember 1991 om forsikringsforetaks årsregnskaper og konsoliderte regnskaper (EFT L 374 av 31.12.1991, s. 7).

⁵ Europaparlaments- og rådsdirektiv 2004/109/EF av 15. desember 2004 om harmonisering av innsynskrav med hensyn til opplysninger om utstedere av verdipapirer som er opptatt til notering på et regulert marked, og om endring av direktiv 2001/34/EF (EUT L 390 av 31.12.2004, s. 38).

⁶ Europaparlaments- og rådsdirektiv 2007/64/EF av 13. november 2007 om betalingstjenester i det indre marked og om endring av direktiv 97/7/EF, 2002/65/EF, 2005/60/EF og 2006/48/EF samt oppheving av direktiv 97/5/EF (EUT L 319 av 5.12.2007, s. 1).

⁷ Europaparlaments- og rådsdirektiv 2009/65/EF av 13. juli 2009 om samordning av lover og forskrifter om innretninger for kollektiv investering i omsettelige verdipapirer (UCITS) (EUT L 302 av 17.11.2009, s. 32).

⁸ Europaparlaments- og rådsdirektiv 2009/110/EU av 16. september 2009 om adgang til å starte og utøve virksomhet som e-pengeforetak og om tilsyn med slik virksomhet, om endring av direktiv 2005/60/EF og 2006/48/EF og om oppheving av direktiv 2000/46/EF (EUT L 267 av 10.10.2009, s. 7).

⁹ Europaparlaments- og rådsdirektiv 2011/61/EU av 8. juni 2011 om forvaltere av alternative investeringsfond og om endring av direktiv 2003/41/EF og 2009/65/EF og forordning (EF) nr. 1060/2009 og (EU) nr. 1095/2010 (EUT L 174 av 1.7.2011, s. 1).

¹ EUT C 191 av 29.6.2012, s. 61.

² Europaparlamentets holdning av 3. april 2014 (ennå ikke offentliggjort i EUT) og rådsbeslutning av 14. april 2014.

Lov om revisjon og revisorer (revisorloven), lov om endringer i lov om Folketrygdfondet og samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 102/2018 om innlemmelse i EØS-avtalen av direktiv 2014/56/EU og forordning (EU) 537/2014

revideres når europaparlaments- og rådsdirektiv 2013/34/EU¹¹ ikke får anvendelse.

- 3) Vilkårene for godkjenning av personer med ansvar for lovfestet revisjon og minstekravene for å utføre lovfestet revisjon er fastsatt i europaparlaments- og rådsdirektiv 2006/43/EF¹².
- 4) Kommisjonen offentliggjorde 13. oktober 2010 en grønnbok med tittelen «Audit Policy: Lessons from the Crisis», som førte til en bred offentlig høring innenfor rammen av reformen av regelverket for finansmarkedet, om revisjonens rolle og omfang og hvordan revisjonsfunksjonen kan styrkes for å bidra til økt finansiell stabilitet. Den offentlige høringen viste at reglene i direktiv 2006/43/EF med hensyn til utførelse av lovfestet revisjon av årsregnskap og konsernregnskap for foretak av allmenn interesse kan forbedres. Europaparlamentet utstedte 13. september 2011 på eget initiativ en rapport om grønnboken. I tillegg vedtok Den europeiske økonomiske og sosiale komité 16. juni 2011 en rapport om grønnboken.
- 5) Det er viktig å fastsette nærmere regler for å sikre at lovfestet revisjon av foretak av allmenn interesse har en tilstrekkelig høy kvalitet og utføres av revisorer og revisjonsselskaper som er underlagt strenge krav. En felles reguleringsmetode bør fremme integriteten, uavhengigheten, objektiviteten, ansvaret, åpenheten og påliteligheten når det gjelder revisorer og revisjonsselskaper som foretar lovfestet revisjon av foretak av allmenn interesse, noe som vil bidra til å øke kvaliteten på lovfestet revisjon i Unionen og dermed til et velfungerende indre marked, samtidig som det oppnås et høyt nivå for forbruker- og investorvern. Utarbeidningen av en egen rettsakt for foretak av allmenn interesse bør også sikre ensartet harmonisering og anvendelse av reglene og dermed bidra til at det indre marked fungerer mer effektivt. Disse strenge kravene bør gjelde for

revisorer og revisjonsselskaper bare i den utstrekning de foretar lovfestet revisjon av foretak av allmenn interesse.

- 6) Lovfestet revisjon av samvirkeforetak og sparebanker kjennetegnes i noen medlemsstater av et system som ikke gir dem mulighet til fritt å velge revisor eller revisjonsselskap som skal foreta den lovfestede revisjonen. Den revisjonsforeningen som samvirkeforetaket eller sparebanken tilhører, har lovfestet plikt til å foreta den lovfestede revisjonen. Slike revisjonsforeninger opptrer på ideelt grunnlag og ikke ut ifra kommersielle interesser, noe som følger av deres rettslige status. Disse foreningenes organisatoriske enheter er heller ikke knyttet til en felles økonomisk interesse som kan sette deres uavhengighet i fare. Medlemsstatene bør derfor ha mulighet til å frita samvirkeforetak i henhold til artikkel 2 nr. 14 i direktiv 2006/43/EF, sparebanker eller lignende foretak som omhandlet i artikkel 45 i direktiv 86/635/EØF eller deres datterforetak eller juridiske etterfølgere fra bestemmelsene i denne forordning, forutsatt at prinsippene om uavhengighet fastsatt i direktiv 2006/43/EF er overholdt.
- 7) Størrelsen på honorarer som mottas fra et foretak som revideres, og honorarenes struktur, kan true uavhengigheten til en revisor eller et revisjonsselskap. Det er derfor viktig å sikre at revisjonshonorarer ikke knyttes til noen form for betingelser, og at det, når revisjonshonorarene fra én enkelt kunde, herunder dens datterforetak, er betydelige, blir innført en særlig framgangsmåte som revisjonsutvalget deltar i, for å sikre revisjonens kvalitet. Dersom revisoren eller revisjonsselskapet blir for avhengig av én enkelt kunde, bør revisjonsutvalget på et behørig grunnlag avgjøre om revisoren eller revisjonsselskapet kan fortsette å foreta den lovfestede revisjonen. Når revisjonsutvalget tar en slik beslutning, bør det ta hensyn til blant annet trusselen mot uavhengigheten og følgene av en slik beslutning.
- 8) Dersom revisorer, revisjonsselskaper eller medlemmer i deres nettverk yter visse andre tjenester enn lovfestet revisjon (heretter kalt «andre tjenester enn revisjon») til reviderte foretak, kan dette sette deres uavhengighet i fare. Det er derfor hensiktsmessig å forby yting av visse andre tjenester enn revisjon, for eksempel særlige skatte-, konsulent- eller rådgivningstjenester, til det reviderte foretaket, til dets morforetak og til dets kontrollerte foretak

¹⁰ Europaparlaments- og rådsdirektiv 2004/39/EF av 21. april 2004 om markeder for finansielle instrumenter, om endring av rådsdirektiv 85/611/EØF og 93/6/EØF og europaparlaments- og rådsdirektiv 2000/12/EF og om oppheving av rådsdirektiv 93/22/EØF (EUT L 145 av 30.4.2004, s. 1).

¹¹ Europaparlaments- og rådsdirektiv 2013/34/EU av 26. juni 2013 om årsregnskaper, konsernregnskaper og tilhørende rapporter for visse typer foretak, om endring av europaparlaments- og rådsdirektiv 2006/43/EF og om oppheving av rådsdirektiv 78/660/EØF og 83/349/EØF (EUT L 182 av 29.6.2013, s. 19).

¹² Europaparlaments- og rådsdirektiv 2006/43/EF av 17. mai 2006 om lovfestet revisjon av årsregnskap og konsernregnskap, om endring av rådsdirektiv 78/660/EØF og 83/349/EØF og om oppheving av rådsdirektiv 84/253/EØF (EUT L 157 av 9.6.2006, s. 87).

Lov om revisjon og revisorer (revisorloven), lov om endringer i lov om Folketrygdfondet og samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 102/2018 om innlemmelse i EØS-avtalen av direktiv 2014/56/EU og forordning (EU) 537/2014

- i Unionen. Tjenester som innebærer deltakelse i det reviderte foretakets ledelse eller beslutningstaking, kan omfatte forvaltning av arbeidskapital, framlegging av finansiell informasjon, optimering av forretningsprosesser, likviditetsstyring, fastsettelse av interne overføringspriser, effektivisering av forsyningskjeden og lignende. Tjenester knyttet til det reviderte foretakets finansiering, kapitalstruktur og -fordeling samt investeringsstrategi bør forbyes, bortsett fra yting av tjenester som for eksempel selskapsgjennomgåelse (due diligence), utstedelse av støttebrev (comfort letters) i forbindelse med prospekter som utstedes av det reviderte foretaket, og andre attestasjonstjenester.
- 9) Det bør være mulig for medlemsstatene å velge å tillate at revisorer og revisjonsselskaper yter visse skatte- og verdsettingstjenester når disse tjenestene er uvesentlige eller ikke har noen direkte virkning, hver for seg eller samlet, på det reviderte finansregnskapet. Dersom slike tjenester omfatter aggressiv skatteplanlegging, bør de ikke anses som uvesentlige. En revisor eller et revisjonsselskap bør derfor ikke yte slike tjenester til det reviderte foretaket. En revisor eller et revisjonsselskap bør kunne yte andre tjenester enn revisjon som ikke er forbudt i henhold til denne forordning, dersom ytingen av disse tjenestene er godkjent på forhånd av revisjonsutvalget, og dersom revisoren eller revisjonsselskapet har forvissnet seg om at ytingen av slike tjenester ikke utgjør en trussel mot revisorens eller revisjonsselskapets uavhengighet som ikke kan reduseres til et akseptabelt nivå ved hjelp av forholdsregler.
- 10) For å unngå interessekonflikter er det viktig at revisoren eller revisjonsselskapet, før de aksepterer eller fortsetter med et oppdrag som gjelder lovfestet revisjon av et foretak av allmenn interesse, vurderer om kravene til uavhengighet er oppfylt, og særlig om uavhengigheten kan settes i fare som følge av forholdet til dette foretaket. Revisoren eller revisjonsselskapet bør hvert år bekrefte sin uavhengighet overfor det reviderte foretakets revisjonsutvalg, og bør drøfte enhver trussel mot uavhengigheten samt de forholdsreglene som anvendes for å redusere disse truslene, med dette utvalget.
- 11) Europaparlaments- og rådsdirektiv 95/46/EF¹³ bør få anvendelse på behandling av personopplysninger som foretas i medlemsstatene innenfor rammen av denne forordning, og slik behandling av personopplysninger bør foretas under tilsyn av medlemsstatenes vedkommende myndigheter, særlig de uavhengige offentlige myndighetene som er utpekt av medlemsstatene. Enhver utveksling eller overføring av opplysninger mellom vedkommende myndigheter bør skje i samsvar med reglene for overføring av personopplysninger som fastsatt i direktiv 95/46/EF.
- 12) En god oppdragskontroll av arbeidet som er utført i forbindelse med hvert enkelt lovfestet revisjonsoppdrag, bør bidra til å sikre revisjon av høy kvalitet. Revisoren eller revisjonsselskapet bør derfor ikke avgi sin revisjonsberetning før en slik oppdragskontroll er fullført.
- 13) Resultatene av lovfestet revisjon av et foretak av allmenn interesse bør framlegges for berørte parter i revisjonsberetningen. For å øke berørte parters tillit til det reviderte foretakets finansregnskap er det særlig viktig at revisjonsberetningen er velbegrunnet og godt dokumentert. I tillegg til opplysningene som kreves i henhold til artikkel 28 i direktiv 2006/43/EF, bør revisjonsberetningen særlig omfatte tilstrekkelig informasjon om revisorens eller revisjonsselskapets uavhengighet, og om den lovfestede revisjonen ble ansett å kunne påvise uregelmessigheter, herunder misligheter.
- 14) Den lovfestede revisjonens verdi for det reviderte foretaket ville bli mye større dersom kommunikasjonen ble bedre mellom revisoren eller revisjonsselskapet på den ene side og revisjonsutvalget på den annen. I tillegg til den regelmessige dialogen i forbindelse med utførelse av lovfestet revisjon er det viktig at revisoren eller revisjonsselskapet framlegger for revisjonsutvalget en mer detaljert tilleggsrapport om resultatene av den lovfestede revisjonen. Denne tilleggsrapporten bør framlegges for revisjonsutvalget senest ved framleggingen av revisjonsberetningen. På anmodning bør revisoren eller revisjonsselskapet drøfte viktige spørsmål som er nevnt i tilleggsrapporten, med revisjonsutvalget. Dessuten bør det være mulig å gjøre en slik detaljert tilleggsrapport tilgjengelig for vedkommende myndigheter med ansvar for tilsynet med revisorer og revisjonsselskaper på deres anmodning, og for tredje parter dersom nasjonal lovgivning krever det.

¹³ Europaparlaments- og rådsdirektiv 95/46/EF av 24. oktober 1995 om beskyttelse av fysiske personer i forbindelse med behandling av personopplysninger og om fri utveksling av slike opplysninger (EFT L 281 av 23.11.1995, s. 31).

Lov om revisjon og revisorer (revisorloven), lov om endringer i lov om Folketrygdfondet og samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 102/2018 om innlemmelse i EØS-avtalen av direktiv 2014/56/EU og forordning (EU) 537/2014

- 15) Revisorer eller revisjonsselskaper gir allerede vedkommende myndigheter som fører tilsyn med foretak av allmenn interesse, opplysninger om forhold eller beslutninger som kan utgjøre et brudd på reglene for det reviderte foretakets virksomhet eller en hindring for det reviderte foretakets fortsatte drift. Tilsynsoppgavene vil imidlertid bli lettere dersom tilsynsmyndighetene for kredittinstitusjoner og forsikringsforetak og deres revisorer og revisjonsselskaper blir pålagt å opprette en effektiv dialog seg imellom.
- 16) Ved europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 1092/2010¹⁴ ble Det europeiske råd for systemrisiko (ESRB) opprettet. ESRBs rolle er å overvåke økningen av systemrisiko i Unionen. På grunn av de opplysningene som systemviktige finansinstitusjoners revisorer og revisjonsselskaper har tilgang til, vil deres erfaringer kunne bidra til ESRBs arbeid. Denne forordning bør derfor legge til rette for at det opprettes et årlig forum for dialog på et sektorvist og anonymisert grunnlag mellom revisorer og revisjonsselskaper på den ene side og ESRB på den annen.
- 17) For å øke tilliten til revisorer og revisjonsselskaper som foretar lovfestet revisjon av foretak av allmenn interesse, og gjøre dem mer ansvarlige, er det viktig at revisorer og revisjonsselskaper øker sin åpenhetsrapportering. Det bør derfor kreves at revisorer og revisjonsselskaper offentliggjør finansiell informasjon, særlig om samlet omsetning fordelt på revisjonshonorarer betalt av foretak av allmenn interesse, revisjonshonorarer betalt av andre foretak og honorarer for andre tjenester. De bør også gi finansiell informasjon om det nettverket de tilhører. Revisorer og revisjonsselskaper bør gi vedkommende myndigheter ytterligere tilleggsopplysninger om revisjonshonorarer for å lette deres tilsynsoppgaver.
- 18) Det er viktig at revisjonsutvalgets rolle ved valget av ny revisor eller nytt revisjonsselskap styrkes, slik at det reviderte foretakets generalforsamling kan ta en mer velbegrunnet beslutning. Når administrasjons- eller kontrollorganet framlegger et forslag for generalforsamlingen, bør det derfor angi om det følger revisjonsutvalgets foretrukne alternativ og, dersom dette ikke er tilfelle, forklare hvorfor. Revisjonsutvalgets anbefaling bør omfatte minst to mulige alternativer for revisjonsoppdraget og en behørig begrunnelse for at utvalget foretrekker ett av dem, slik at valgmuligheten er reell. I anbefalingen bør revisjonsutvalget bygge sin begrunnelse på resultatet av en obligatorisk utvelgingsprosedyre som organiseres av det reviderte foretaket, under revisjonsutvalgets ansvar. I slike utvelgingsprosedyrer bør det reviderte foretaket ikke begrense muligheten for at revisorer eller revisjonsselskaper med lav markedsandel kan levere anbud på revisjonsoppdraget. Anbudsgrunnlaget bør inneholde åpne og ikke-diskriminerende utvelgingskriterier som skal brukes ved vurderingen av forslagene. Denne utvelgingsprosedyren vil imidlertid kunne medføre uforholdsmessig store kostnader for foretak med lav markedsverdi eller for små og mellomstore foretak av allmenn interesse med tanke på deres størrelse, og slike foretak og enheter bør derfor fritas fra plikten til å organisere en prosedyre for utvelging av en ny revisor eller et nytt revisjonsselskap som skal foreta lovfestet revisjon.
- 19) Den retten som det reviderte foretakets generalforsamling har til å velge revisor eller revisjonsselskap, ville ikke ha noen verdi dersom det reviderte foretaket inngikk en avtale med en tredjepart som begrenset denne valgmuligheten. Alle vilkår i en avtale inngått mellom det reviderte foretaket og en tredjepart som gjelder valg av revisor eller begrenser valget til visse revisorer og revisjonsselskaper, bør anses som ugyldige.
- 20) Dersom foretak av allmenn interesse velger flere enn én revisor eller ett revisjonsselskap som skal foreta lovfestet revisjon, vil det styrke den profesjonelle skepsisen og bidra til høyere revisjonskvalitet. Dette tiltaket, kombinert med mindre revisjonsselskapers tilstedeværelse i revisjonsmarkedet, vil også gjøre det lettere for slike foretak å utvikle sin kapasitet, og dermed bidra til å øke utvalget av revisorer og revisjonsselskaper for foretak av allmenn interesse. De sistnevnte bør derfor oppmuntres og stimuleres til å velge flere enn én revisor eller ett revisjonsselskap til å foreta lovfestet revisjon.
- 21) For å håndtere trusselen knyttet til fortrolighet og dermed styrke revisorer og revisjonsselskapers uavhengighet er det viktig å fastsette en tidsbegrensning for en revisors eller et revisjonsselskaps revisjonsoppdrag for et

¹⁴ Europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 1092/2010 av 24. november 2010 om makrotilsyn med finanssystemet i Den europeiske union og om opprettelse av et europeisk råd for systemrisiko (EUT L 331 av 15.12.2010, s. 1).

bestemt revidert foretak. Som et middel til å styrke revisorens eller revisjonsselskapets uavhengighet, styrke profesjonell skepsis og øke revisjonskvaliteten fastsetter denne forordning dessuten følgende alternativer for å forlenge den tidsbegrensede perioden: at foretak av allmenn interesse gjennomfører regelmessige, åpne og obligatoriske nye anbudskonkurranser, eller velger flere enn én revisor eller ett revisjonsselskap som foretar lovfestet revisjon. Deltakelse fra mindre revisjonsselskaper i disse tiltakene vil også gjøre det lettere for slike foretak å utvikle sin kapasitet, og dermed bidra til å øke utvalget av revisorer og revisjonsselskaper for foretak av allmenn interesse. En passende ordning for gradvis rotasjon bør også opprettes med hensyn til de ansvarlige revisjonspartnerne som foretar den lovfestede revisjonen på vegne av revisjonsselskapet. Det er også viktig å fastsette en egnet periode der en slik revisor eller et slikt revisjonsselskap ikke kan foreta lovfestet revisjon av det samme foretaket. For å sikre en smidig overgang bør den tidligere revisoren gi den nye revisoren en saksmappe med relevante opplysninger.

- 22) For å sikre et høyt nivå for investorenes og forbrukernes tillit til det indre marked ved å unngå interessekonflikter bør revisorer og revisjonsselskaper være underlagt hensiktsmessig tilsyn av vedkommende myndigheter som er uavhengige av revisoryrket og har tilstrekkelig kapasitet og sakkunnskap samt tilstrekkelige ressurser. Medlemsstatene bør kunne delegere eller gi vedkommende myndigheter mulighet til å delegere enhver av disse vedkommende myndighetenes oppgaver til andre myndigheter eller organer, unntatt oppgaver knyttet til systemet for kvalitetskontroll, undersøkelser og sanksjonssystemer. Medlemsstatene bør imidlertid kunne velge å delegere oppgaver knyttet til sanksjonssystemer til andre myndigheter og organer, forutsatt at flertallet av personene som deltar i ledelsen av den berørte myndigheten eller det berørte organet, er uavhengige av revisoryrket. Nasjonale vedkommende myndigheter bør ha den nødvendige myndighet til å utføre sine tilsynsoppgaver, herunder retten til å få tilgang til data, innhente opplysninger og gjennomføre inspeksjoner. De bør spesialisere seg på tilsyn med finansmarkeder, oppfyllelse av forpliktelser til finansiell rapportering eller tilsyn med lovfestet revisjon. Det bør imidlertid være mulig at tilsynet med oppfyllelsen av for-

pliktelserne som pålegges foretak av allmenn interesse, utføres av vedkommende myndigheter med ansvar for tilsynet med disse foretakene. Vedkommende myndigheters finansiering bør være fri for enhver urimelig påvirkning fra revisorer eller revisjonsselskaper.

- 23) Et effektivt samarbeid mellom myndigheter med ansvar for ulike oppgaver på nasjonalt plan bør gjøre det mulig å forbedre tilsynets kvalitet. Vedkommende myndigheter som fører tilsyn med oppfyllelsen av forpliktelsene knyttet til lovfestet revisjon av foretak av allmenn interesse, bør derfor samarbeide med de myndighetene som har ansvar for oppgavene fastsatt i direktiv 2006/43/EF, med myndighetene som fører tilsyn med foretak av allmenn interesse, og med de finansielle etterretningseenhetene nevnt i europaparlaments- og rådsdirektiv 2005/60/EF¹⁵.
- 24) Ekstern kvalitetskontroll av lovfestet revisjon er avgjørende for å sikre revisjon av høy kvalitet. Ekstern kvalitetskontroll gjør offentliggjort finansiell informasjon troverdig og styrker vernet for aksjeeiere, investorer, kreditorer og andre berørte parter. Revisorer og revisjonsselskaper bør derfor omfattes av et system for kvalitetskontroll under vedkommende myndigheters ansvar, og dermed sikre objektivitet og uavhengighet av revisoryrket. Kvalitetskontrollene bør være organisert på en slik måte at hver revisor eller hvert revisjonsselskap som foretar revisjon av foretak av allmenn interesse, blir gjenstand for kvalitetskontroll på grunnlag av en risikoanalyse. For revisorer og revisjonsselskaper som foretar lovfestet revisjon av andre foretak av allmenn interesse enn dem som er definert i artikkel 2 nr. 17 og 18 i direktiv 2006/43/EF, skal kontrollen foretas minst hvert tredje år, og i andre tilfeller minst hvert sjette år. Kommisjonens rekommandasjon av 6. mai 2008 om ekstern kvalitetskontroll for revisorer og revisjonsselskaper som reviderer foretak av allmenn interesse¹⁶ inneholder opplysninger om hvordan inspeksjonene skal foretas. Kvalitetskontroller bør være hensiktsmessige og stå i forhold til omfanget av og kompleksiteten i den virksomheten som drives av revisoren eller revisjonsselskapet som undersøkes.

¹⁵ Europaparlaments- og rådsdirektiv 2005/60/EF av 26. oktober 2005 om tiltak for å hindre at det finansielle system brukes til hvitvasking av penger og finansiering av terrorisme (EUT L 309 av 25.11.2005, s. 15).

¹⁶ EUT L 120 av 7.5.2008, s. 20.

Lov om revisjon og revisorer (revisorloven), lov om endringer i lov om Folketrygdfondet og samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 102/2018 om innlemmelse i EØS-avtalen av direktiv 2014/56/EU og forordning (EU) 537/2014

- 25) Markedet for yting av lovfestede revisjonstjenester til foretak av allmenn interesse utvikler seg over tid. Det er derfor nødvendig at vedkommende myndigheter overvåker utviklingen på markedet, særlig når det gjelder risikoene som oppstår på grunn av høy markedskonsentrasjon, herunder innenfor bestemte sektorer, og revisjonsutvalgets arbeid.
- 26) Åpenhet om vedkommende myndigheters virksomhet bør bidra til å øke investorenes og forbrukernes tillit til det indre marked. Det bør derfor kreves at vedkommende myndigheter regelmessig rapporterer om sin virksomhet og offentliggjør opplysninger i sammenfattet form om resultater fra og konklusjoner om inspeksjoner, eller i separat form dersom medlemsstatene fastsetter det.
- 27) Samarbeid mellom medlemsstatenes vedkommende myndigheter kan bidra betydelig til å sikre en konsekvent høy kvalitet på lovfestet revisjon i Unionen. Medlemsstatenes vedkommende myndigheter bør derfor ved behov samarbeide med hverandre for å utføre tilsynsoppgavene knyttet til lovfestet revisjon. De bør følge prinsippet om hjemstatskontroll og om at tilsyn skal føres av den medlemsstat der revisoren eller revisjonsselskapet er godkjent og der det reviderte foretaket har sitt forretningskontor. Samarbeidet mellom vedkommende myndigheter bør organiseres innenfor rammen av en komité for europeiske tilsynsorganer for revisorer (Committee of European Auditing Oversight Bodies – CEAOB), som skal bestå av representanter på høyt nivå fra vedkommende myndigheter. For å styrke en ensartet anvendelse av denne forordning bør CEAOB kunne vedta ikke-bindende retningslinjer eller uttalelser. I tillegg bør CEAOB lette utvekslingen av opplysninger, gi Kommisjonen råd og bidra til tekniske vurderinger og tekniske undersøkelser.

Med sikte på å foreta den tekniske vurderingen av tredjestaters systemer for offentlig tilsyn, og når det gjelder det internasjonale samarbeidet mellom medlemsstatene og tredjestater på dette området, bør CEAOB opprette en undergruppe som ledes av et medlem utnevnt av Den europeiske tilsynsmyndighet (Den europeiske verdipapir- og markedstilsynsmyndighet – ESMA)¹⁷, og be om bistand fra ESMA, Den europeiske tilsynsmyndighet (Den europeiske banktilsynsmyndighet – EBA)¹⁸ eller Den europeiske tilsynsmyndighet (Den europeiske tilsynsmyndighet for forsik-

ring og tjenestepensjoner – EIOPA)¹⁹ i den utstrekning anmodningen er knyttet til det internasjonale samarbeidet mellom medlemsstater og tredjestater om lovfestet revisjon av foretak av allmenn interesse som disse europeiske tilsynsmyndighetene fører tilsyn med. Kommisjonen skal ivareta CEAOBs sekretariatsoppgaver og bør, på grunnlag av arbeidsprogrammet som CEAOB har godkjent, ta med de tilknyttede utgiftene i sine beregninger for det følgende året.

- 28) Samarbeidet mellom medlemsstatenes vedkommende myndigheter bør omfatte samarbeid om kvalitetskontroller og bistand med undersøkelser knyttet til utførelsen av lovfestet revisjon av foretak av allmenn interesse, herunder i tilfeller der atferden som undersøkes, ikke utgjør en overtredelse av gjeldende lover eller forskrifter i de berørte medlemsstatene. Nærmere bestemmelser om samarbeid mellom medlemsstatenes vedkommende myndigheter bør omfatte muligheten til å opprette kollegier av vedkommende myndigheter og til å delegerer oppgaver mellom myndighetene. Innenfor et slikt samarbeid bør det tas hensyn til de nettverkene som revisorer og revisjonsselskaper arbeider innenfor. Vedkommende myndigheter bør overholde gjeldende regler for fortrolighet og taushetsplikt.
- 29) De innbyrdes forbindelsene mellom kapitalmarkedene skaper et behov for at vedkommende myndigheter kan samarbeide med tredjestaters tilsynsmyndigheter og -organer om utveksling av opplysninger eller om kvalitetskontroller. Dersom samarbeidet med tredjestaters myndigheter er knyttet til revisjonsdokumenter eller andre dokumenter som

¹⁷ Europeisk tilsynsmyndighet opprettet ved europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 1095/2010 av 24. november 2010 om opprettelse av en europeisk tilsynsmyndighet (Den europeiske verdipapir- og markedstilsynsmyndighet), om endring av beslutning nr. 716/2009/EF og om oppheving av kommisjonsbeslutning 2009/77/EF (EUT L 331 av 15.12.2010, s. 84).

¹⁸ Europeisk tilsynsmyndighet opprettet ved europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 1093/2010 av 24. november 2010 om opprettelse av en europeisk tilsynsmyndighet (Den europeiske banktilsynsmyndighet), om endring av beslutning nr. 716/2009/EF og om oppheving av kommisjonsbeslutning 2009/78/EF (EUT L 331 av 15.12.2010, s. 12).

¹⁹ Europeisk tilsynsmyndighet opprettet ved europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 1094/2010 av 24. november 2010 om opprettelse av en europeisk tilsynsmyndighet (Den europeiske tilsynsmyndighet for forsikring og tjenestepensjoner), om endring av beslutning nr. 716/2009/EF og om oppheving av kommisjonsbeslutning 2009/79/EF (EUT L 331 av 15.12.2010, s. 48).

Lov om revisjon og revisorer (revisorloven), lov om endringer i lov om Folketrygdfondet og samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 102/2018 om innlemmelse i EØS-avtalen av direktiv 2014/56/EU og forordning (EU) 537/2014

innehas av revisorer eller revisjonsselskaper, får framgangsmåtene fastsatt i direktiv 2006/43/EF anvendelse.

- 30) For at kapitalmarkedene skal virke på en tilfredsstillende måte, kreves en bærekraftig revisjonskapasitet og et konkurransedyktig marked for yting av revisjonstjenester med et tilstrekkelig utvalg av revisorer og revisjonsselskaper som er i stand til å utføre lovfestet revisjon av foretak av allmenn interesse. Vedkommende myndigheter og Det europeiske konkurransenetverket (ECN) bør avlegge rapport om de endringene i revisjonsmarkedets struktur som innføres ved denne forordning.
- 31) Tilpasning av Kommisjonens prosedyrer for vedtakelse av delegerede rettsakter til traktaten om Den europeiske unions virkemåte, og særlig til traktatens artikkel 290 og 291, bør foretas i hvert enkelt tilfelle. For å ta hensyn til utviklingen innenfor revisjon og revisoryrket bør myndigheten til å vedta rettsakter i samsvar med artikkel 290 i traktaten om Den europeiske unions virkemåte delegeres til Kommisjonen. Særlig er delegerede rettsakter nødvendige med sikte på å vedta internasjonale revisjonsstandarder for revisjonspraksis, uavhengighet hos og internkontroll av revisorer og revisjonsselskaper. De internasjonale revisjonsstandardene som vedtas, bør ikke endre eller utfylle noen av kravene i denne forordning, med mindre noe annet er uttrykkelig fastsatt. Det er særlig viktig at Kommisjonen holder hensiktsmessige samråd under sitt forberedende arbeid, herunder samråd på ekspertnivå.

Ved forberedelse og utarbeiding av delegerede rettsakter bør Kommisjonen sikre at relevante dokumenter oversendes Europaparlamentet og Rådet samtidig, til rett tid og på egnet måte.

- 32) For å sikre rettssikkerhet og en smidig overgang til ordningen som innføres ved denne forordning, er det viktig å innføre en overgangsperiode for ikrafttredelse av forpliktelsen til å skifte ut revisorer og revisjonsselskaper, og av forpliktelsen til å organisere en prosedyre for utvelgning av revisorer og revisjonsselskaper.
- 33) Henvisninger til bestemmelser i direktiv 2006/43/EF skal forstås som henvisninger til de nasjonale bestemmelsene som innarbeider disse bestemmelsene i direktiv 2006/43/EF. Den nye europeiske revisjonsrammen som fastsettes ved denne forordning og ved euro-

parlaments- og rådsdirektiv 2014/56/EU²⁰, erstatter de eksisterende kravene fastsatt i direktiv 2006/43/EF og bør tolkes uten henvisning til tidligere instrumenter, for eksempel Kommisjonens anbefalinger som ble vedtatt i henhold til den tidligere rammen.

- 34) Ettersom målene for denne forordning, som er å klarlegge og forbedre definisjonen av den lovfestede revisjonens rolle i forbindelse med foretak av allmenn interesse, å forbedre de opplysningene som revisoren eller revisjonsselskapet gir det reviderte foretaket, investorer og andre berørte parter, å forbedre kommunikasjonskanalene mellom revisorer og tilsynsmyndigheter for foretak av allmenn interesse, å hindre at interessekonflikter oppstår som følge av at andre tjenester enn revisjon ytes til foretak av allmenn interesse, å redusere risikoen for mulige interessekonflikter som følge av det eksisterende systemet der den reviderte parten velger ut og betaler revisoren eller for trusselen knyttet til fortrolighet, å lette utskifting og valg av revisor eller revisjonsselskap for foretak av allmenn interesse, og å øke utvalget av revisorer og revisjonsselskaper for foretak av allmenn interesse og gi økt effektivitet, uavhengighet og konsekvens i reguleringen av og tilsynet med revisorer og revisjonsselskaper som foretar lovfestet revisjon av foretak av allmenn interesse, herunder med hensyn til samarbeid på unionsplan, ikke kan nås i tilstrekkelig grad av medlemsstatene og derfor på grunn av tiltakenes omfang og virkninger bedre kan nås på unionsplan, kan Unionen treffe tiltak i samsvar med nærhetsprinsippet som fastsatt i artikkel 5 i traktaten om Den europeiske union. I samsvar med forholdsmessighetsprinsippet fastsatt i nevnte artikkel går denne forordning ikke lenger enn det som er nødvendig for å nå disse målene.
- 35) Denne forordning er forenlig med de grunnleggende rettigheter og de prinsipper som er anerkjent særlig i Den europeiske unions pakt om grunnleggende rettigheter, især retten til respekt for privatliv og familieliv, retten til vern av personopplysninger og friheten til å drive næringsvirksomhet, og skal anvendes i samsvar med disse rettighetene og prinsippene.

²⁰ Europaparlaments- og rådsdirektiv 2014/56/EU av 16. april 2014 om endring av direktiv 2006/43/EF om lovfestet revisjon av årsregnskap og konsernregnskap (EUT L 158 av 27.5.2014, s. 196).

Lov om revisjon og revisorer (revisorloven), lov om endringer i lov om Folketrygdfondet og samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 102/2018 om innlemmelse i EØS-avtalen av direktiv 2014/56/EU og forordning (EU) 537/2014

- 36) EUs datatilsyn er blitt rådspurt i samsvar med artikkel 28 nr. 2 i europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 45/2001 og har avgitt uttalelse 23. april 2012²¹.
- 37) En ny rettslig ramme for lovfestet revisjon av årsregnskap og konsernregnskap bør fastsettes ved denne forordning og ved direktiv 2014/56/EU, og kommisjonsbeslutning 2005/909/EF²² bør derfor oppheves.

VEDTATT DENNE FORORDNING:

Avdeling I

Formål, virkeområde og definisjoner

Artikkel 1

Formål

I denne forordning fastsettes krav til utførelse av lovfestet revisjon av årsregnskap og konsernregnskap i foretak av allmenn interesse, regler for organisering og utvelgning av revisorer og revisjonsselskaper som gjøres av foretak av allmenn interesse for å fremme deres uavhengighet og unngå interessekonflikter, og regler for tilsyn med revisorers og revisjonsselskapers oppfyllelse av disse kravene.

Artikkel 2

Virkeområde

- Denne forordning får anvendelse på
 - revisorer og revisjonsselskaper som foretar lovfestet revisjon av foretak av allmenn interesse,
 - foretak av allmenn interesse.
- Denne forordning får anvendelse uten at det berører direktiv 2006/43/EF.
- Dersom det i henhold til nasjonale bestemmelser kreves eller tillates at et samvirkeforetak i henhold til artikkel 2 nr. 14 i direktiv 2006/43/EF, en sparebank eller et lignende foretak som nevnt i artikkel 45 i direktiv 86/635/EØF, eller et datterforetak eller en juridisk etterfølger av et samvirkeforetak, en sparebank eller et lignende foretak som nevnt i artikkel 45 i direktiv 86/635/EØF, er medlem av et ideelt revisjonsselskap, kan medlemsstaten beslutte at denne forordning eller visse bestemmelser i den ikke

skal få anvendelse på lovfestet revisjon av et slikt foretak, forutsatt at prinsippene om uavhengighet fastsatt i direktiv 2006/43/EF overholdes av revisoren når denne utfører lovfestet revisjon av et av sine medlemmer, og av personer som har mulighet til å utøve innflytelse på den lovfestede revisjonen.

- Dersom det i henhold til nasjonale bestemmelser kreves eller tillates at et samvirkeforetak i henhold til artikkel 2 nr. 14 i direktiv 2006/43/EF, en sparebank eller et lignende foretak som nevnt i artikkel 45 i direktiv 86/635/EØF, eller et datterforetak eller en juridisk etterfølger av et samvirkeforetak, en sparebank eller et lignende foretak som nevnt i artikkel 45 i direktiv 86/635/EØF, er medlem av et ideelt revisjonsselskap, vil en objektiv, fornuftig og informert part ikke slutte at det medlemskapsbaserte forholdet setter revisorens uavhengighet i fare, forutsatt at revisjonsselskapet ved utførelsen av lovfestet revisjon av et av sine medlemmer anvender uavhengighetsprinsippene for de revisorer som utfører revisjonen, og de personer som kan utøve innflytelse på den lovfestede revisjonen.
- Medlemsstaten skal underrette Kommisjonen og komiteen for europeiske tilsynsorganer for revisorer (heretter kalt CEAOB), som er omhandlet i artikkel 30, om unntakstilfeller der denne forordning eller visse bestemmelser i den ikke får anvendelse. Medlemsstaten skal oversende en liste til Kommisjonen og CEAOB over de bestemmelsene i denne forordning som ikke får anvendelse på lovfestet revisjon av foretakene nevnt i nr. 3 i denne artikkel, og angi grunnene til at de ikke får anvendelse.

Artikkel 3

Definisjoner

I denne forordning får definisjonene fastsatt i artikkel 2 i direktiv 2006/43/EF anvendelse, unntatt når det gjelder begrepet «vedkommende myndighet», som er fastsatt i artikkel 20 i denne forordning.

Avdeling II

Vilkår for å foreta lovfestet revisjon av foretak av allmenn interesse

Artikkel 4

Revisjonshonorarer

- Honorarer for lovfestet revisjon av foretak av allmenn interesse skal ikke være betingede honorarer.

²¹ EUT C 336 av 6.11.2012, s. 4.

²² Kommisjonsbeslutning 2005/909/EF av 14. desember 2005 om opprettelse av en ekspertgruppe som skal gi Kommisjonen råd og fremme samarbeid mellom systemer for offentlig tilsyn med revisorer og revisjonsselskaper (EUT L 329 av 16.12.2005, s. 38).

Uten at det berører artikkel 25 i direktiv 2006/43/EF, menes med «betingede honorarer» ved anvendelsen av første ledd honorarer for revisjonsoppdrag som beregnes på et på forhånd fastsatt grunnlag knyttet til utfallet eller resultatet av en transaksjon eller resultatet av det utførte arbeidet. Honorarer skal ikke anses som betingede dersom de er fastsatt av en vedkommende myndighet.

2. Dersom revisoren eller revisjonsselskapet i et tidsrom på minst tre sammenhengende regnskapsår yter andre tjenester enn revisjon som ikke er nevnt i artikkel 5 nr. 1 i denne forordning, til det reviderte foretaket, dets morforetak eller dets kontrollerte foretak, skal de samlede honorarene for slike tjenester begrenses til høyst 70 % av gjennomsnittet av de honorarene som er betalt i løpet av de siste tre sammenhengende regnskapsårene for lovfestet revisjon av det reviderte foretaket, og eventuelt av dets morforetak, av dets kontrollerte foretak og av dette konsernets konsernregnskap.

Ved anvendelse av begrensningene angitt i første ledd skal andre tjenester enn revisjon som kreves i henhold til Unionens regelverk eller nasjonal lovgivning, utelukkes, unntatt tjenester som er nevnt i artikkel 5 nr. 1.

Medlemsstatene kan fastsette at en vedkommende myndighet, på anmodning fra en revisor eller et revisjonsselskap, unntaksvis kan tillate at denne revisoren eller dette revisjonsselskapet i en periode på høyst to regnskapsår unntas fra kravene i første ledd med hensyn til et revidert foretak.

3. Når de samlede honorarene som mottas fra et foretak av allmenn interesse, i hvert av de tre siste sammenhengende regnskapsårene utgjør mer enn 15 % av de samlede honorarene som er mottatt av revisoren eller revisjonsselskapet, eller eventuelt av konsernrevisoren som foretar lovfestet revisjon, i hvert av disse regnskapsårene, skal denne revisoren eller dette revisjonsselskapet, eller eventuelt konsernrevisoren, opplyse revisjonsutvalget om dette og drøfte eventuelle trusler mot deres uavhengighet og de forholdsreglene som anvendes for å redusere disse truslene, med revisjonsutvalget. Revisjonsutvalget skal vurdere om revisjonsoppdraget bør bli gjenstand for en oppdragskontroll foretatt av en annen revisor eller et annet revisjonsselskap før revisjonsberetningen avgis.

Dersom honorarene som mottas fra et slikt foretak av allmenn interesse, fortsatt oversti-

ger 15 % av de samlede honorarene som mottas av revisoren eller revisjonsselskapet, eller eventuelt en konsernrevisor som foretar den lovfestede revisjonen, skal revisjonsutvalget på grunnlag av objektive kriterier avgjøre om revisoren eller revisjonsselskapet eller konsernrevisoren for et slikt foretak eller konsern kan fortsette å foreta lovfestet revisjon i en ytterligere periode, som ikke under noen omstendigheter skal overstige to år.

4. Medlemsstatene kan anvende strengere krav enn dem som er fastsatt i denne artikkel.

Artikkel 5

Forbud mot å yte andre tjenester enn revisjon

1. En revisor eller et revisjonsselskap som foretar lovfestet revisjon av et foretak av allmenn interesse, eller et medlem av nettverket som revisoren eller revisjonsselskapet tilhører, skal verken direkte eller indirekte yte forbudte andre tjenester enn revisjon til det reviderte foretaket, dets morforetak eller dets kontrollerte foretak i Unionen

- a) i perioden mellom starten på den reviderte perioden og avgivelsen av revisjonsberetningen, og
- b) i regnskapsåret umiddelbart før perioden nevnt i bokstav a) i forbindelse med tjenestene oppført i annet ledd bokstav e).

I denne artikkel menes med «forbudte andre tjenester enn revisjon»

- a) skattetjenester knyttet til
 - i) utfylling av skatteskjemaer,
 - ii) lønnsbeskatning,
 - iii) toll,
 - iv) identifisering av offentlige tilskudd og skatteinsentiver, med mindre bistand fra revisoren eller revisjonsselskapet i forbindelse med slike tjenester kreves i henhold til lovgivningen,
 - v) bistand i forbindelse med skattemyndighetenes skatteinspeksjoner, med mindre bistand fra revisoren eller revisjonsselskapet i forbindelse med slike inspeksjoner kreves i henhold til lovgivningen,
 - vi) beregning av direkte og indirekte skatt samt utsatt skatt,
 - vii) yting av skatterådgivning,
- b) tjenester som innebærer deltakelse i det reviderte foretakets ledelse eller beslutningstaking,
- c) bokføring og utarbeiding av regnskapsmessige spesifikasjoner og regnskaper,

Lov om revisjon og revisorer (revisorloven), lov om endringer i lov om Folketrygdfondet og samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 102/2018 om innlemmelse i EØS-avtalen av direktiv 2014/56/EU og forordning (EU) 537/2014

- d) lønnstjenester,
 - e) utforming og gjennomføring av prosedyrer for internkontroll eller risikostyring knyttet til utarbeiding og/eller kontroll av finansiell informasjon eller utforming og innføring av teknologisystemer for finansiell informasjon,
 - f) verdsettingstjenester, herunder verdsetting i forbindelse med aktuatertjenester og bistand ved tvisteløsning,
 - g) juridiske tjenester i forbindelse med
 - i) generell rådgivning,
 - ii) forhandling på vegne av det reviderte foretaket, og
 - iii) en forsvarerrolle i forbindelse med tvisteløsning,
 - h) tjenester knyttet til det reviderte foretakets internrevisjonsfunksjon,
 - i) tjenester knyttet til det reviderte foretakets finansiering, kapitalstruktur og -plassering samt investeringsstrategi, unntatt yting av attestasjonstjenester i forbindelse med finansregnskapet, for eksempel avgivelse av støttebrev (comfort letters) i forbindelse med prospekter som utstedes av det reviderte foretaket,
 - j) markedsføring av, handel med eller tegningsgaranti for aksjer i det reviderte foretaket,
 - k) tjenester knyttet til menneskelige ressurser, med hensyn til
 - i) medlemmer av ledelsen som i kraft av sin stilling kan øve betydelig innflytelse på regnskapsføring og utarbeiding av regnskaper som er gjenstand for lovfestet revisjon, dersom disse tjenestene omfatter
 - søking etter eller utvelging av kandidater til slike stillinger, eller
 - kontroll av referanser for kandidater til slike stillinger,
 - ii) utforming av organisasjonsstrukturen, og
 - iii) kostnadskontroll.
2. Medlemsstatene kan forby andre tjenester enn dem som er oppført i nr. 1, dersom de anser at disse tjenestene utgjør en trussel mot uavhengigheten. Medlemsstatene skal underrette Kommisjonen om eventuelle tillegg til listen i nr. 1.
3. Som unntak fra nr. 1 annet ledd kan medlemsstatene tillate yting av tjenestene nevnt i bokstav a) i), bokstav a) iv)–vii) og bokstav f), forutsatt at følgende krav er oppfylt:
- a) De har ingen direkte virkning eller har uvesentlig virkning, hver for seg eller samlet, på det reviderte finansregnskapet.
 - b) Beregningen av virkningen på det reviderte finansregnskapet er dokumentert og forklart på en dekkende måte i tilleggsrapporten til revisjonsutvalget i henhold til artikkel 11.
 - c) Prinsippene om uavhengighet fastsatt i direktiv 2006/43/EF overholdes av revisoren eller revisjonsselskapet.
4. En revisor eller et revisjonsselskap som foretar lovfestet revisjon av foretak av allmenn interesse, og ethvert medlem av nettverket dersom revisoren eller revisjonsselskapet tilhører et slikt nettverk, kan yte andre revisjonstjenester enn forbudte andre revisjonstjenester nevnt i nr. 1 og 2, til det reviderte foretaket, dets morforetak eller dets kontrollerte foretak, forutsatt at revisjonsutvalget har godkjent dette etter at den har foretatt en behørig vurdering av trusler mot uavhengigheten og forholdsreglene som anvendes i samsvar med artikkel 22b i direktiv 2006/43/EF. Når det er relevant, skal revisjonsutvalget utstede retningslinjer med hensyn til tjenestene nevnt i nr. 3.
- Medlemsstatene kan innføre strengere regler som fastsetter på hvilke vilkår en revisor, et revisjonsselskap eller et medlem av et nettverk som revisoren eller revisjonsselskapet som foretar lovfestet revisjon, tilhører, kan yte andre revisjonstjenester enn forbudte andre revisjonstjenester nevnt i nr. 1, til det reviderte foretaket, dets morforetak eller dets kontrollerte foretak.
5. Når andre tjenester enn revisjon, som nevnt i nr. 1 og 2 i denne artikkel, ytes av et medlem av et nettverk som revisoren eller revisjonsselskapet som foretar lovfestet revisjon av et foretak av allmenn interesse, tilhører, til et foretak som er registrert i en tredjestat og kontrolleres av det reviderte foretaket av allmenn interesse, skal revisoren eller revisjonsselskapet vurdere om deres uavhengighet settes i fare som følge av at nettverksmedlemmet yter slike tjenester.
- Dersom vedkommendes uavhengighet påvirkes, skal revisoren eller revisjonsselskapet ved behov anvende forholdsregler for å redusere truslene som skyldes slik tjenesteyting i en tredjestat. Revisoren eller revisjonsselskapet kan fortsette å foreta lovfestet revisjon av foretaket av allmenn interesse bare dersom de i samsvar med artikkel 6 i denne forordning og artikkel 22b i direktiv 2006/43/EF kan underbygge at slik tjenesteyting ikke påvirker deres profesjonelle skjønn og revisjonsberetningen.

Ved anvendelse av dette nummer gjelder følgende:

- a) Deltakelse i det reviderte foretakets beslutningstaking og yting av tjenestene som er nevnt i nr. 1 annet ledd bokstav b), c) og e), skal i alle tilfeller anses for å påvirke slik uavhengighet og for ikke å kunne reduseres gjennom noen forholdsregler.
- b) Yting av tjenestene nevnt i nr. 1 annet ledd, unntatt bokstav b), c) og e), skal anses for å påvirke slik uavhengighet og derfor kreve forholdsregler for å redusere truslene som følger av slik tjenesteyting.

Artikkel 6

Forberedelse til lovfestet revisjon og vurdering av trusler mot uavhengigheten

1. Før en revisor eller et revisjonsselskap aksepterer eller fortsetter med et oppdrag som gjelder lovfestet revisjon av et foretak av allmenn interesse, skal de, i tillegg til bestemmelsene i artikkel 22b i direktiv 2006/43/EF, vurdere og dokumentere
 - a) om de oppfyller kravene i artikkel 4 og 5 i denne forordning,
 - b) om vilkårene i artikkel 17 i denne forordning er oppfylt,
 - c) uten at det berører direktiv 2005/60/EF, integriteten til medlemmene av kontroll-, administrasjons- og ledelsesorganene i foretaket av allmenn interesse.
2. En revisor eller et revisjonsselskap skal
 - a) årlig bekrefte skriftlig overfor revisjonsutvalget at revisoren, revisjonsselskapet og de partnere og ledende medarbeidere som foretar den lovfestede revisjonen, er uavhengige av det reviderte foretaket,
 - b) drøfte med revisjonsutvalget eventuelle trusler mot deres uavhengighet og de forholdsregler de anvender for å redusere disse truslene, slik de har dokumentert i henhold til nr. 1.

Artikkel 7

Uregelmessigheter

Uten at det berører artikkel 12 i denne forordning og direktiv 2005/60/EF, skal en revisor eller et revisjonsselskap som foretar lovfestet revisjon av et foretak av allmenn interesse, dersom de mistenker eller har rimelig grunn til å mistenke at uregelmessigheter, herunder misligheter med hensyn til det reviderte foretakets finansregnskap, kan forekomme eller har funnet sted, underrette

det reviderte foretaket og oppfordre det til å undersøke saken og treffe egnede tiltak for å håndtere slike uregelmessigheter og hindre at de oppstår igjen.

Dersom det reviderte foretaket ikke undersøker saken, skal revisoren eller revisjonsselskapet underrette de myndighetene som medlemsstatene har utpekt til å undersøke slike uregelmessigheter.

Dersom revisoren eller revisjonsselskapet i god tro formidler opplysninger om eventuelle uregelmessigheter nevnt i første ledd til disse myndighetene, skal dette ikke anses som et brudd på taushetsplikten i henhold til kontrakt eller i henhold til lov eller forskrift.

Artikkel 8

Oppdragskontroll

1. Før revisjonsberetningen og rapporten omhandlet i henholdsvis artikkel 10 og 11 avgis, skal det foretas en oppdragskontroll for å vurdere om revisoren eller den ansvarlige revisjonspartneren på en rimelig måte har kommet fram til de konklusjonene som gis i utkastet til disse rapportene.
2. Oppdragskontrollen skal utføres av en oppdragskontrollør (i denne artikkel heretter kalt «kontrolløren»). Kontrolløren skal være en revisor som ikke deltar i den lovfestede revisjonen som kontrollen gjelder.
3. Som unntak fra nr. 2 skal en revisor eller et revisjonsselskap, i tilfeller der den lovfestede revisjonen utføres av et revisjonsselskap og alle revisorer har deltatt i den lovfestede revisjonen, eller i tilfeller der den lovfestede revisjonen utføres av en revisor og denne revisoren ikke er en partner eller ansatt i et revisjonsselskap, sørge for at en annen revisor foretar oppdragskontrollen. Formidling av dokumenter eller opplysninger til den uavhengige kontrolløren i henhold til denne artikkel skal ikke anses som et brudd på taushetsplikten. Dokumenter eller opplysninger som gis til kontrolløren i henhold til denne artikkel, skal være omfattet av taushetsplikt.
4. Når oppdragskontrollen gjennomføres, skal kontrolløren registrere minst følgende:
 - a) De muntlige og skriftlige opplysningene som revisoren eller den ansvarlige revisjonspartneren har framlagt for å underbygge de vesentlige vurderingene samt de viktigste funnene fra utførte revisjonshandlinger, og konklusjonene som er trukket på grunnlag av disse funnene, uansett om kontrolløren anmoder om det eller ikke.

Lov om revisjon og revisorer (revisorloven), lov om endringer i lov om Folketrygdfondet og samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 102/2018 om innlemmelse i EØS-avtalen av direktiv 2014/56/EU og forordning (EU) 537/2014

- b) Revisorens eller den ansvarlige revisjonspartnerens konklusjoner i utkastet til revisjonsberetningen og rapporten omhandlet i henholdsvis artikkel 10 og 11.
5. Oppdragskontrollen skal minst omfatte følgende:
- En vurdering av om revisoren eller revisjonsselskapet er uavhengig av det reviderte foretaket.
 - Vesentlige risikoer som er relevante for den lovfestede revisjonen, og som revisoren eller den ansvarlige revisjonspartneren har påvist under den lovfestede revisjonen, og de tiltakene de har truffet for å styre disse risikoene på en tilfredsstillende måte.
 - Revisorens eller den ansvarlige revisjonspartnerens begrunnelse, særlig med hensyn til vesentlighetsnivået og de vesentlige risikoene nevnt i bokstav b).
 - Enhver anmodning om råd som framlegges for eksterne sakkyndige, og anvendelsen av slike råd.
 - Arten og omfanget av korrigerert og ukorrigerert feilinformasjon i finansregnskapet som ble påvist under revisjonen.
 - Spørsmålene som er drøftet med revisjonsutvalget og det reviderte foretakets ledelses- og/eller kontrollorganer.
 - Spørsmålene som er drøftet med vedkommende myndigheter og eventuelt med andre tredjemenn.
 - Hvorvidt de dokumentene og opplysningene som kontrolløren har valgt ut fra oppdragsdokumentasjonen, støtter revisorens eller den ansvarlige revisjonspartnerens konklusjoner i utkastet til revisjonsberetningen og rapporten omhandlet i henholdsvis artikkel 10 og 11.
6. Kontrolløren skal drøfte resultatene av oppdragskontrollen med revisoren eller den ansvarlige revisjonspartneren. Revisjonsselskapet skal fastsette framgangsmåter for å avgjøre hvordan eventuell uenighet mellom den ansvarlige revisjonspartneren og kontrolløren skal løses.
7. Revisoren eller revisjonsselskapet og kontrolløren skal føre en oversikt over resultatene av oppdragskontrollen, sammen med betraktningene som ligger til grunn for disse resultatene.

Artikkel 9

Internasjonale revisjonsstandarder

Kommisjonen skal gis myndighet til å vedta, gjennom delegerte rettsakter i samsvar med

artikkel 39, de internasjonale revisjonsstandardene omhandlet i artikkel 26 i direktiv 2006/43/EF på området revisjonsutøvelse, uavhengighet og intern kvalitetsstyring av revisorer og revisjonsselskaper med henblikk på å anvende disse standardene i Unionen, forutsatt at de oppfyller kravene i artikkel 26 nr. 3 bokstav a), b) og c) i direktiv 2006/43/EF og ikke endrer eller utfyller andre krav i denne forordning enn dem som er fastsatt i artikkel 7, 8 og 18 i denne forordning.

Artikkel 10

Revisjonsberetning

- Revisoren eller revisjonsselskapet skal framlegge resultatene av den lovfestede revisjonen av foretaket av allmenn interesse i en revisjonsberetning.
- Revisjonsberetningen skal utarbeides i samsvar med bestemmelsene i artikkel 28 i direktiv 2006/43/EF, og skal i tillegg minst
 - angi hvem eller hvilket organ som har valgt revisoren eller revisjonsselskapet,
 - angi datoen da revisoren eller revisjonsselskapet ble valgt og oppdragets sammenhengende varighet, herunder tidligere forlengelser og gjenoppnevninger,
 - gi følgende opplysninger for å underbygge revisors konklusjon:
 - en beskrivelse av de mest betydningsfulle anslåtte risikoene for vesentlig feilinformasjon, herunder anslåtte risikoer for vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter,
 - et sammendrag av revisors håndtering av disse risikoene, og
 - dersom det er relevant, de viktigste observasjonene som er gjort i forbindelse med disse risikoene.

Der det er relevant for ovennevnte opplysninger i revisjonsberetningen om hver av de mest betydningsfulle anslåtte risikoene for vesentlig feilinformasjon, skal revisjonsberetningen inneholde en tydelig henvisning til de relevante opplysningene i finansregnskapet.
- forklare i hvilken utstrekning den lovfestede revisjonen ble ansett å være i stand til å avdekke uregelmessigheter, herunder misligheter,
- bekreftede at revisors konklusjon er i samsvar med tilleggsrapporten til revisjonsutvalget nevnt i artikkel 11,
- erklære at det ikke er ytt forbudte andre tjenester enn revisjon, som omhandlet i artik-

kel 5 nr. 1, og at revisoren eller revisjonsselskapet har vært uavhengig av det reviderte foretaket under hele revisjonen,

- g) angi eventuelle tjenester, i tillegg til lovfestet revisjon, som ble ytt av revisoren eller revisjonsselskapet til det reviderte foretaket og dets kontrollerte foretak, og som det ikke er opplyst om i årsberetningen eller i finansregnskapet.

Medlemsstatene kan fastsette tilleggskrav til revisjonsberetningens innhold.

3. Med unntak for kravene i nr. 2 bokstav e) skal revisjonsberetningen ikke inneholde krysshenvisninger til tilleggsrapporten som skal framlegges for revisjonsutvalget i samsvar med artikkel 11. Revisjonsberetningen skal være klart og entydig formulert.
4. Revisoren eller revisjonsselskapet skal ikke benytte navnet på en vedkommende myndighet på en slik måte at det indikerer eller antyder at denne myndigheten støtter eller har godkjent revisjonsberetningen.

Artikkel 11

Tilleggsrapport til revisjonsutvalget

1. Revisorer eller revisjonsselskaper som foretar lovfestet revisjon av foretak av allmenn interesse, skal framlegge en tilleggsrapport for det reviderte foretakets revisjonsutvalg senest på datoen for avgivelse av revisjonsberetningen omhandlet i artikkel 10. Medlemsstatene kan dessuten kreve at denne tilleggsrapporten skal framlegges for det reviderte foretakets administrasjons- eller kontrollorgan.

Dersom det reviderte foretaket ikke har et revisjonsutvalg, skal tilleggsrapporten framlegges for det organet som utøver tilsvarende funksjoner i det reviderte foretaket. Medlemsstatene kan tillate at revisjonsutvalget framlegger denne tilleggsrapporten for slike tredjeparter som er angitt i nasjonal lovgivning.

2. Tilleggsrapporten til revisjonsutvalget skal være skriftlig. Rapporten skal forklare resultatene av den lovfestede revisjonen, og skal minst
- a) inneholde erklæringen om uavhengighet nevnt i artikkel 6 nr. 2 bokstav a),
- b) dersom den lovfestede revisjonen ble foretatt av et revisjonsselskap, skal rapporten identifisere alle ansvarlige revisjonspartnere som deltok i revisjonen,
- c) dersom revisoren eller revisjonsselskapet har truffet tiltak for at deres virksomhet

skal utføres av en annen revisor eller et annet revisjonsselskap som ikke er medlem av det samme nettverket, eller har benyttet eksterne sakkyndige, opplyse om dette og bekrefte at revisoren eller revisjonsselskapet har mottatt en bekreftelse fra den andre revisoren eller det andre revisjonsselskapet og/eller den eksterne sakkyndige om deres uavhengighet,

- d) beskrive arten, hyppigheten og omfanget av kommunikasjon med revisjonsutvalget eller med det organet som utøver tilsvarende funksjoner i det reviderte foretaket, ledelsesorganet og administrasjons- eller kontrollorganet i det reviderte foretaket, herunder datoene for møter med disse organene,
- e) inneholde en beskrivelse av revisjonens art og omfang,
- f) dersom flere enn én revisor eller ett revisjonsselskap er valgt, beskrive fordelingen av oppgaver mellom revisorene og/eller revisjonsselskapene,
- g) beskrive revisjonsmetoden som er anvendt, herunder hvilke poster i balansen som er kontrollert direkte, og hvilke poster som er kontrollert på grunnlag av systemkontroll og kontroll med overholdelsen av rutiner, herunder en forklaring på eventuelle vesentlige forskjeller i omfanget av slike kontroller sammenlignet med foregående år, selv om det foregående årets lovfestede revisjon ble foretatt av en annen revisor eller et annet revisjonsselskap,
- h) angi det kvantitative vesentlighetsnivået som anvendes for å foreta lovfestet revisjon av finansregnskapet som helhet, og ved behov vesentlighetsnivået eller -nivåene for bestemte klasser av transaksjoner, kontosaldoer eller noteopplysninger samt angi de kvalitative faktorene som ble tatt i betraktning ved fastsettelse av vesentlighetsnivået,
- i) rapportere og forklare vurderinger av hendelser eller forhold som er påvist i løpet av revisjonen, og som kan føre til betydelig tvil om foretakets evne til fortsatt drift, og hvorvidt de utgjør en vesentlig usikkerhet, og legge fram et sammendrag av alle garantier, støttebrev (comfort letters), tilsagn om at myndighetene vil gripe inn og andre støtteiltak som det er tatt hensyn til ved vurdering av evnen til fortsatt drift,
- j) rapportere om eventuelle vesentlige mangler i det reviderte foretakets eller, når det

Lov om revisjon og revisorer (revisorloven), lov om endringer i lov om Folketrygdfondet og samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 102/2018 om innlemmelse i EØS-avtalen av direktiv 2014/56/EU og forordning (EU) 537/2014

- gjelder konsernregnskapet, morforetakets interne finansielle kontrollsystemer og/eller i regnskapssystemet. For hver slik vesentlig mangel skal det i tilleggsrapporten angis om ledelsen har rettet den opp,
- k) rapportere om eventuelle viktige forhold som gjelder faktisk eller mistenkt manglende overholdelse av lover og forskrifter eller vedtekter, som ble påvist under revisjonen, i den utstrekning de anses å være relevante for at revisjonsutvalget kan utføre sine oppgaver,
 - l) rapportere og vurdere verdsettelsesmetodene som er anvendt på de forskjellige postene i årsregnskapet eller konsernregnskapet, herunder eventuelle virkninger av endringer av disse metodene,
 - m) ved lovfestet revisjon av konsernregnskap, forklare konsolideringens omfang og de utelukkingskriteriene som det reviderte foretaket har anvendt på foretak som eventuelt ikke er konsoliderte inn, og hvorvidt disse anvendte kriteriene er i samsvar med regelverket for finansiell rapportering,
 - n) dersom det er relevant, angi eventuelt revisjonsarbeid som i forbindelse med lovfestet revisjon av konsernregnskap er utført av tredjestatsrevisorer, revisorer, tredjestatsrevisjonsselskaper eller revisjonsselskaper som ikke er medlemmer av det samme nettverket som revisoren for konsernregnskapet tilhører,
 - o) opplyse om det reviderte foretaket har framlagt alle forklaringer og dokumenter som det har blitt bedt om,
 - p) rapportere om
 - i) eventuelle betydelige vanskeligheter som har oppstått i forbindelse med den lovfestede revisjonen,
 - ii) eventuelle vesentlige spørsmål som har oppstått i forbindelse med den lovfestede revisjonen, og som er drøftet med eller har vært gjenstand for korrespondanse med ledelsen, og
 - iii) eventuelle andre spørsmål som har oppstått i forbindelse med den lovfestede revisjonen, og som etter revisors profesjonelle skjønn har vesentlig betydning for tilsynet med den finansielle rapporteringen.

Medlemsstatene kan fastsette tilleggskrav til innholdet i tilleggsrapporten til revisjonsutvalget.

På anmodning fra en revisor, et revisjonsselskap eller revisjonsutvalget skal revisoren

eller revisjonsselskapet drøfte viktige spørsmål som har oppstått i forbindelse med den lovfestede revisjonen og omhandles i tilleggsrapporten til revisjonsutvalget, og særlig i første ledd bokstav j), med det reviderte foretakets revisjonsutvalg, administrasjonsorgan eller, dersom det er relevant, kontrollorgan.

3. Dersom det er valgt flere enn én revisor eller ett revisjonsselskap samtidig, og det har oppstått uenighet mellom dem om revisjonsprosedyrer, regnskapsregler eller andre spørsmål som gjelder utførelse av den lovfestede revisjonen, skal årsakene til uenigheten forklares i tilleggsrapporten til revisjonsutvalget.
4. Tilleggsrapporten til revisjonsutvalget skal undertegnes og dateres. Dersom et revisjonsselskap foretar den lovfestede revisjonen, skal tilleggsrapporten til revisjonsutvalget minst undertegnes av de revisorene som foretar lovfestet revisjon på vegne av revisjonsselskapet.
5. Revisorene eller revisjonsselskapene skal på anmodning, og i samsvar med nasjonal lovgivning, straks gjøre tilleggsrapporten tilgjengelig for vedkommende myndigheter som er omhandlet i artikkel 20 nr. 1.

Artikkel 12

Rapportering til tilsynsmyndighetene for foretak av allmenn interesse

1. Uten at det berører artikkel 55 i direktiv 2004/39/EF, artikkel 63 i europaparlaments- og rådsdirektiv 2013/36/EU²³, artikkel 15 nr. 4 i direktiv 2007/64/EF, artikkel 106 i direktiv 2009/65/EF, artikkel 3 nr. 1 i direktiv 2009/110/EF og artikkel 72 i europaparlaments- og rådsdirektiv 2009/138/EF²⁴ skal revisoren eller revisjonsselskapet som foretar lovfestet revisjon av et foretak av allmenn interesse, ha plikt til umiddelbart å oversende til vedkommende myndigheter som fører tilsyn med det berørte foretaket av allmenn interesse, eller, dersom det er fastsatt av den berørte medlemsstat, til vedkommende myndighet som har ansvar for tilsynet med revisoren eller revisjonsselskapet, alle opplysninger om det

²³ Europaparlaments- og rådsdirektiv 2013/36/EU av 26. juni 2013 om adgang til å utøve virksomhet som kredittinstitusjon og om tilsyn med kredittinstitusjoner og verdipapirforetak, om endring av direktiv 2002/87/EF og om oppheving av direktiv 2006/48/EF og 2006/49/EF (EUT L 176 av 27.6.2013, s. 338).

²⁴ Europaparlaments- og rådsdirektiv 2009/138/EF av 25. november 2009 om adgang til å starte og utøve virksomhet innen forsikring og gjenforsikring (Solvens II) (EUT L 335 av 17.12.2009, s. 1).

berørte foretaket av allmenn interesse som de har fått kjennskap til under den lovfestede revisjonen, og som kan føre til følgende:

- a) En vesentlig overtredelse av lover og forskrifter som fastsetter vilkårene for godkjenning, eller som særskilt omhandler utøvelsen av virksomhet i slike foretak av allmenn interesse.
- b) En vesentlig trussel mot eller tvil om det berørte foretakets fortsatte drift.
- c) En konklusjon om at revisor ikke kan uttale seg om finansregnskapet, en negativ konklusjon eller en konklusjon med forbehold.

Revisorer eller revisjonsselskaper skal også ha plikt til å rapportere all informasjon nevnt i første ledd bokstav a), b) eller c) som de får kjennskap til i forbindelse med lovfestet revisjon av et foretak som har nære forbindelser med et foretak av allmenn interesse som de også utfører lovfestet revisjon av. I denne artikkel menes med «nære forbindelser» det samme som i artikkel 4 nr. 1 punkt 38 i europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 575/2013²⁵.

Medlemsstatene kan kreve ytterligere opplysninger fra revisoren eller revisjonsselskapet, forutsatt at det er nødvendig for et effektivt tilsyn med finansmarkedet i samsvar med nasjonal lovgivning.

2. Det skal opprettes en effektiv dialog mellom vedkommende myndigheter som fører tilsyn med kredittinstitusjoner og forsikringsforetak på den ene side, og revisorene og revisjonsselskapene som foretar lovfestet revisjon av disse institusjonene og foretakene på den annen. Begge parter i dialogen skal ha ansvar for at dette kravet overholdes.

Det europeiske råd for systemrisiko (ESRB) og CEAOB skal minst en gang i året organisere et møte med de revisorene og revisjonsselskapene eller nettverkene som foretar lovfestet revisjon av alle globalt systemviktige finansinstitusjoner som er godkjent i Unionen og er identifisert internasjonalt, med sikte på å underrette ESRB om eventuelle sektorspesifikke eller vesentlige endringer i disse systemviktige finansinstitusjonene.

For å gjøre det lettere å utføre oppgavene nevnt i første ledd, skal Den europeiske tilsynsmyndighet (Den europeiske banktilsynsmyndighet – EBA) og Den europeiske tilsynsmyndighet (Den europeiske tilsynsmyndighet for forsikring og tjenestepensjoner – EIOPA) i samsvar med henholdsvis artikkel 16 i europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 1093/2010²⁶ og artikkel 16 i europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 1094/2010²⁷, idet de tar hensyn til gjeldende tilsynspraksis, utstede retningslinjer til vedkommende myndigheter som fører tilsyn med kredittinstitusjoner og forsikringsforetak.

3. Dersom revisoren eller revisjonsselskapet eller eventuelt nettverket i god tro formidler, til vedkommende myndigheter eller til ESRB og CEAOB, opplysninger nevnt i nr. 1 eller opplysninger som har framkommet under dialogen omhandlet i nr. 2, skal dette ikke anses som et brudd på taushetsplikten i henhold til kontrakt eller i henhold til lov eller forskrift.

Artikkel 13

Åpenhetsrapport

1. En revisor eller et revisjonsselskap som foretar lovfestet revisjon av foretak av allmenn interesse, skal offentliggjøre en årlig åpenhetsrapport senest innen fire måneder etter utgangen av hvert regnskapsår. Åpenhetsrapporten skal offentliggjøres på revisorens eller revisjonsselskapets nettsted og være tilgjengelig på nettstedet i minst fem år fra den dag den offentliggjøres på nettstedet. Dersom revisoren er ansatt i et revisjonsselskap, skal de forpliktelsene som følger av denne artikkel, påhvile revisjonsselskapet.

Det skal være tillatt for en revisor eller et revisjonsselskap å ajourføre sine årlige åpenhetsrapporter. I slike tilfeller skal revisoren eller revisjonsselskapet opplyse om at rapporten er en ajourført versjon, og den opprinnelige versjonen av rapporten skal fortsatt være tilgjengelig på nettstedet.

Revisorer og revisjonsselskaper skal underrette vedkommende myndigheter om at åpenhetsrapporten er offentliggjort på revisorens

²⁵ Europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 575/2013 av 26. juni 2013 om tilsynskrav for kredittinstitusjoner og verdipapirforetak og om endring av forordning (EU) nr. 648/2012 (EUT L 176 av 27.6.2013, s. 1).

²⁶ Europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 1093/2010 av 24. november 2010 om opprettelse av en europeisk tilsynsmyndighet (Den europeiske banktilsynsmyndighet), om endring av beslutning nr. 716/2009/EF og om oppheving av kommisjonsbeslutning 2009/78/EF (EUT L 331 av 15.12.2010, s. 12).

²⁷ Europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 1094/2010 av 24. november 2010 om opprettelse av en europeisk tilsynsmyndighet (Den europeiske tilsynsmyndighet for forsikring og tjenestepensjoner), om endring av beslutning nr. 716/2009/EF og om oppheving av kommisjonsbeslutning 2009/79/EF (EUT L 331 av 15.12.2010, s. 48).

Lov om revisjon og revisorer (revisorloven), lov om endringer i lov om Folketrygdfondet og samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 102/2018 om innlemmelse i EØS-avtalen av direktiv 2014/56/EU og forordning (EU) 537/2014

eller revisjonsselskapets nettsted, eller at den er ajourført.

2. Den årlige åpenhetsrapporten skal inneholde minst følgende opplysninger:
 - a) En beskrivelse av revisjonsselskapets juridiske struktur og eierskap.
 - b) Dersom revisoren eller revisjonsselskapet er medlem av et nettverk:
 - i) en beskrivelse av nettverket og de juridiske og strukturelle ordningene i nettverket,
 - ii) navnet på hver alenepraktiserende revisor eller hvert revisjonsselskap som er medlem av nettverket,
 - iii) de landene der hver alenepraktiserende revisor eller hvert revisjonsselskap som er medlem av nettverket, er kvalifisert som revisor eller har sitt forretningskontor, sin hovedadministrasjon eller sitt primære forretningssted,
 - iv) den samlede omsetningen fra den lovfestede revisjonen av årsregnskap og konsernregnskap for de alenepraktiserende revisorene og for revisjonsselskapene som er medlemmer av nettverket.
 - c) En beskrivelse av revisjonsselskapets styringsstruktur.
 - d) En beskrivelse av revisorens eller revisjonsselskapets system for intern kvalitetsstyring og en erklæring fra administrasjons- eller ledelsesorganet om systemets effektivitet.
 - e) En angivelse av når siste kvalitetskontroll som omhandlet i artikkel 26 ble foretatt.
 - f) En liste over foretak av allmenn interesse som revisoren eller revisjonsselskapet har foretatt lovfestet revisjon for i løpet av det foregående regnskapsåret.
 - g) En erklæring om revisorens eller revisjonsselskapets uavhengighetstiltak som også bekrefter at det er utført en intern gjennomgåelse av at uavhengighetskravene er oppfylt.
 - h) En erklæring om de retningslinjene revisoren eller revisjonsselskapet følger med hensyn til etterutdanning av revisorene nevnt i artikkel 13 i direktiv 2006/43/EF.
 - i) Opplysninger om grunnlaget for partnernes vederlag i revisjonsselskaper.
 - j) En beskrivelse av revisorens eller revisjonsselskapets retningslinjer for rotasjon av ansvarlige revisjonspartnere og medarbeidere i samsvar med artikkel 17 nr. 7.
 - k) Dersom dette ikke er gitt i finansregnskapet i henhold til artikkel 4 nr. 2 i direktiv

2013/34/EU, opplysninger om revisorens eller revisjonsselskapets samlede omsetning, inndelt i følgende kategorier:

- i) inntekter fra lovfestet revisjon av årsregnskap og konsernregnskap for foretak av allmenn interesse og for foretak som tilhører et konsern hvis morforetak er et foretak av allmenn interesse,
- ii) inntekter fra lovfestet revisjon av årsregnskap og konsernregnskap for andre foretak,
- iii) inntekter fra tillatte andre tjenester enn revisjon som ytes til foretak som revideres av revisoren eller revisjonsselskapet, og
- iv) inntekter fra andre tjenester enn revisjon som ytes til andre foretak.

Revisoren eller revisjonsselskapet kan i unntakstilfeller beslutte ikke å gi de opplysningene som kreves i første ledd bokstav f), i den grad det er nødvendig for å redusere en overhengende og betydelig trussel mot en persons sikkerhet. Revisoren eller revisjonsselskapet skal kunne dokumentere overfor vedkommende myndighet at en slik trussel foreligger.

3. Åpenhetsrapporten skal undertegnes av revisoren eller revisjonsselskapet.

Artikkel 14

Opplysninger til vedkommende myndigheter

Revisorer og revisjonsselskaper skal hvert år gi vedkommende myndighet en liste over de reviderede foretakene av allmenn interesse etter inntektene de genererer, med følgende videre inndeling av disse inntektene:

- a) inntekter fra lovfestet revisjon,
- b) inntekter fra andre tjenester enn revisjon, unntatt dem som er nevnt i artikkel 5 nr. 1, som kreves i henhold til Unionens regelverk eller nasjonal lovgivning, og
- c) inntekter fra andre tjenester enn revisjon, unntatt dem som er nevnt i artikkel 5 nr. 1, som ikke kreves i henhold til Unionens regelverk eller nasjonal lovgivning.

Artikkel 15

Dokumentasjon

Revisorer og revisjonsselskaper skal oppbevare dokumentene og opplysningene som er nevnt i artikkel 4 nr. 3, artikkel 6, artikkel 7, artikkel 8 nr. 4–7, artikkel 10 og 11, artikkel 12 nr. 1 og 2, artikkel 14, artikkel 16 nr. 2, 3 og 5 i denne forordning og i artikkel 22b, 24a, 24b, 27 og 28 i direktiv

2006/43/EF, i en periode på minst fem år etter at disse dokumentene eller opplysningene er utarbeidet.

Medlemsstatene kan kreve at revisorer og revisjonsselskaper oppbevarer dokumentene og opplysningene nevnt i første ledd i et lengre tidsrom i samsvar med nasjonale regler for vern av personopplysninger og for forvaltningssaker og rettergang.

Avdeling III

Valg av revisorer eller revisjonsselskaper i foretak av allmenn interesse

Artikkel 16

Valg av revisorer eller revisjonsselskaper

1. Ved anvendelse av artikkel 37 nr. 1 i direktiv 2006/43/EF får vilkårene fastsatt i nr. 2–5 i denne artikkel anvendelse når foretak av allmenn interesse velger revisorer eller revisjonsselskaper, men de kan være omfattet av nr. 7.

Dersom artikkel 37 nr. 2 i direktiv 2006/43/EF får anvendelse, skal foretaket av allmenn interesse underrette vedkommende myndighet om bruk av de alternative systemene eller framgangsmåtene nevnt i den artikkelen. I så fall får nr. 2–5 i denne artikkel ikke anvendelse.

2. Revisjonsutvalget skal sende en anbefaling til det reviderte foretakets administrasjons- eller kontrollorgan om valget av revisor eller revisjonsselskap.

Med mindre det gjelder fornyelse av et revisjonsoppdrag i samsvar med artikkel 17 nr. 1 og artikkel 17 nr. 2, skal anbefalingen begrunnes og inneholde minst to alternativer til revisjonsoppdraget, og revisjonsutvalget skal med en behørig begrunnelse angi hvilket det foretrekker.

I sin anbefaling skal revisjonsutvalget erklære at dens anbefaling ikke er påvirket av en tredjepart, og at den ikke er blitt underlagt noen klausul av den typen som er nevnt i nr. 6.

3. Med mindre det gjelder fornyelse av et revisjonsoppdrag i samsvar med artikkel 17 nr. 1 og artikkel 17 nr. 2, skal revisjonsutvalgets anbefaling nevnt i nr. 2 i denne artikkel utarbeides etter en utvelgingsprosedyre som organiseres av det reviderte foretaket, idet det tas hensyn til følgende kriterier:

a) Det reviderte foretaket skal stå fritt til å invitere enhver revisor eller ethvert revisjonsselskap til å inngi anbud på lovfestede revisjonstjenester, forutsatt at vilkåret i

artikkel 17 nr. 3 er oppfylt og at anbudskonkurransen ikke er organisert på en måte som utelukker deltakelse i utvelgingsprosedyren fra foretak som i foregående kalenderår mottok mindre enn 15 % av de samlede revisjonshonorarene fra foretak av allmenn interesse i den berørte medlemsstaten.

b) Det reviderte foretaket skal utarbeide anbudsgrunnlaget for de revisorene eller revisjonsselskapene som er invitert til å inngi anbud. Anbudsgrunnlaget skal gi en tydelig beskrivelse av det reviderte foretakets virksomhet og av hvilken type lovfestet revisjon som skal foretas. Anbudsgrunnlaget skal inneholde åpne og ikke-diskriminerende utvelgingskriterier som det reviderte foretaket skal bruke for å vurdere anbudene fra revisorer eller revisjonsselskaper.

c) Det reviderte foretaket kan selv velge utvelgingsprosedyre, og det kan føre direkte forhandlinger med berørte anbydere i forbindelse med denne prosedyren.

d) Dersom vedkommende myndigheter nevnt i artikkel 20 i samsvar med unionsretten eller nasjonal lovgivning krever at revisorer og revisjonsselskaper skal oppfylle visse kvalitetsstandarder, skal disse standardene inngå i anbudsgrunnlaget.

e) Det reviderte foretaket skal vurdere anbudene fra revisorene eller revisjonsselskapene i samsvar med utvelgingskriteriene som er fastsatt i anbudsgrunnlaget. Det reviderte foretaket skal utarbeide en rapport om konklusjonene av utvelgingsprosedyren, og rapporten skal godkjennes av revisjonsutvalget. Det reviderte foretaket og revisjonsutvalget skal ta hensyn til alle resultater eller konklusjoner i eventuelle inspeksjonsrapporter om revisorer eller revisjonsselskaper som inngir anbud, som nevnt i artikkel 26 nr. 8, og som vedkommende myndighet har offentliggjort i henhold til artikkel 28 bokstav d).

f) Det reviderte foretaket skal på anmodning kunne dokumentere overfor vedkommende myndighet nevnt i artikkel 20 at utvelgingsprosedyren er gjennomført på en rettferdig måte.

Revisjonsutvalget skal ha ansvar for utvelgingsprosedyren nevnt i første ledd.

Ved anvendelse av første ledd bokstav a) skal vedkommende myndighet nevnt i artikkel 20 nr. 1 offentliggjøre en liste over de berørte revisorene og revisjonsselskapene, og listen skal

Lov om revisjon og revisorer (revisorloven), lov om endringer i lov om Folketrygdfondet og samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 102/2018 om innlemmelse i EØS-avtalen av direktiv 2014/56/EU og forordning (EU) 537/2014

ajourføres årlig. Vedkommende myndighet skal anvende de opplysningene som revisorer og revisjonsselskaper framlegger i henhold til artikkel 14, for å foreta relevante beregninger.

4. Foretak av allmenn interesse som oppfyller kriteriene fastsatt i artikkel 2 nr. 1 bokstav f) og t) i direktiv 2003/71/EF, er ikke forpliktet til å anvende utvelgingsprosedyren omhandlet i nr. 3.
5. Forslaget til det reviderte foretakets generalforsamling om valg av revisorer eller revisjonsselskaper skal omfatte den anbefalingen og det foretrukne alternativet nevnt i nr. 2 som er framlagt av revisjonsutvalget eller av det organet som utfører tilsvarende funksjoner.

Dersom forslaget avviker fra revisjonsutvalgets foretrukne alternativ, skal forslaget inneholde en begrunnelse for at revisjonsutvalgets anbefaling ikke er fulgt. Revisoren eller revisjonsselskapet som anbefales av administrasjons- eller kontrollorganet, må imidlertid ha deltatt i utvelgingsprosedyren som beskrives i nr. 3. Dette ledd får ikke anvendelse dersom revisjonsutvalgets funksjoner ivaretas av administrasjons- eller kontrollorganet.

6. Alle vilkår i en avtale inngått mellom et foretak av allmenn interesse og en tredjepart som begrenser valgmuligheten for dette foretakets generalforsamling, som nevnt i artikkel 37 i direktiv 2006/43/EF, til visse kategorier eller lister over revisorer eller revisjonsselskaper når det gjelder valget av en bestemt revisor eller et bestemt revisjonsselskap til å foreta lovfestet revisjon av dette foretaket, skal anses som ugyldige.

Foretaket av allmenn interesse skal direkte og umiddelbart underrette vedkommende myndigheter nevnt i artikkel 20 dersom en tredjepart prøver å pålegge et slikt avtalemvilkår eller på annen måte utilbørlig prøver å påvirke den beslutningen som generalforsamlingen tar om valget av revisor eller revisjonsselskap.

7. Medlemsstatene kan beslutte at et minste antall revisorer eller revisjonsselskaper under visse omstendigheter skal velges av foretak av allmenn interesse, og fastsette vilkårene for forbindelsene mellom de valgte revisorene eller revisjonsselskapene.

Dersom en medlemsstat fastsetter slike krav, skal den underrette Kommisjonen og den berørte europeiske tilsynsmyndigheten om dette.

8. Dersom det reviderte foretaket har en valgkomité som aksjeeiere eller deltakere utøver betydelig innflytelse på, og som har i oppgave

å gi anbefalinger om valget av revisorer, kan medlemsstatene tillate at denne valgkomiteen ivaretar de av revisjonsutvalgets funksjoner som er fastsatt i denne artikkel, og kreve at utvalget framlegger anbefalingen nevnt i nr. 2 for generalforsamlingen.

Artikkel 17

Revisjonsoppdragets varighet

1. Et foretak av allmenn interesse skal velge en revisor eller et revisjonsselskap for en første oppdragsperiode på minst ett år. Oppdraget kan forlenges.

Verken den første oppdragsperioden til en bestemt revisor eller et bestemt revisjonsselskap, eller denne sammen med forlengelser av oppdraget, skal vare lenger enn ti år.

2. Som unntak fra nr. 1 kan medlemsstatene
 - a) kreve at den første oppdragsperioden nevnt i nr. 1 har en varighet på mer enn ett år,
 - b) fastsette en lengste tillatte varighet på mindre enn ti år for oppdragene nevnt i nr. 1 annet ledd.
3. Etter utløpet av lengste tillatte varighet for oppdrag nevnt i nr. 1 annet ledd eller i nr. 2 bokstav b), eller etter utløpet av varigheten for oppdrag som er forlenget i samsvar med nr. 4 eller 6, skal verken revisoren eller revisjonsselskapet eller eventuelt medlemmer av deres nettverk i Unionen foreta lovfestet revisjon av det samme foretaket av allmenn interesse i den etterfølgende fireårsperioden.
4. Som unntak fra nr. 1 og nr. 2 bokstav b) kan medlemsstatene fastsette at lengste tillatte varighet som nevnt i nr. 1 annet ledd og i nr. 2 bokstav b) kan forlenges til en varighet på høyst
 - a) 20 år dersom en offentlig anbudsprosedyre for lovfestet revisjon gjennomføres i samsvar med artikkel 16 nr. 2–5, med virkning fra utløpet av de lengste varighetene nevnt i nr. 1 annet ledd og i nr. 2 bokstav b), eller
 - b) 24 år dersom flere enn én revisor eller ett revisjonsselskap samtidig utfører oppdraget etter utløpet av de lengste tillatte varighetene nevnt i nr. 1 annet ledd og i nr. 2 bokstav b), forutsatt at den lovfestede revisjonen resulterer i avgivelse av den felles revisjonsberetningen som nevnt i artikkel 28 i direktiv 2006/43/EF.
5. De lengste tillatte varighetene nevnt i nr. 1 annet ledd og i nr. 2 bokstav b) skal forlenges bare dersom administrasjons- eller kontrollorganet, på grunnlag av en anbefaling fra revisjonsutvalget, i samsvar med nasjonal lovgiv-

ning foreslår for generalforsamlingen at oppdraget fornyes, og at dette forslaget blir godkjent.

6. Etter utløpet av de lengste tillatte varighetene nevnt i nr. 1 annet ledd, i nr. 2 bokstav b) eller i nr. 4, alt etter hva som er relevant, kan foretaket av allmenn interesse unntaksvis søke vedkommende myndighet nevnt i artikkel 20 nr. 1 om en ytterligere forlengelse av oppdraget, såfremt vilkårene i nr. 4 bokstav a) eller b) er oppfylt. En slik ytterligere oppdragsperiode skal ikke overstige to år.
7. De ansvarlige revisjonspartnerne som har ansvar for å foreta lovfestet revisjon, skal avslutte sin deltakelse i den lovfestede revisjonen av det reviderte foretaket senest sju år fra den dato de ble utpekt. De skal ikke delta i lovfestet revisjon av det reviderte foretaket igjen før tre år etter at de avsluttet sin deltakelse.

Som et unntak kan medlemsstatene kreve at ansvarlige revisjonspartnerne som har ansvar for å foreta lovfestet revisjon, avslutter sin deltakelse i den lovfestede revisjonen av det reviderte foretaket før det har gått sju år fra den dato de ble utpekt.

Revisoren eller revisjonsselskapet skal innføre en hensiktsmessig ordning for gradvis rotasjon av de ledende medarbeiderne som deltar i den lovfestede revisjonen, herunder minst de medarbeiderne som er registrert som revisorer. Ordningen for gradvis rotasjon skal gjennomføres slik at medarbeiderne på oppdraget skiftes ut enkeltvis, og ikke samtidig. Den skal stå i forhold til omfanget av og kompleksiteten i revisorens eller revisjonsselskapets virksomhet.

Revisoren eller revisjonsselskapet skal kunne dokumentere overfor vedkommende myndighet at en slik ordning anvendes effektivt og tilpasses omfanget av og kompleksiteten i revisorens eller revisjonsselskapets virksomhet.

8. Ved anvendelse av denne artikkel skal revisjonsoppdragets varighet beregnes fra det første regnskapsåret som omfattes av den avtalen om revisjonsoppdraget der revisoren eller revisjonsselskapet første gang ble valgt til å foreta flere påfølgende lovfestede revisjoner for det samme foretaket av allmenn interesse.

Ved anvendelse av denne artikkel skal revisjonsselskapet omfatte andre foretak som revisjonsselskapet har ervervet eller fusjonert med.

Dersom det er usikkerhet om tidspunktet da revisoren eller revisjonsselskapet begynte å utføre flere påfølgende lovfestede revisjoner for foretaket av allmenn interesse, for eksempel på grunn av fusjoner og oppkjøp eller endringer i eierstrukturen, skal revisoren eller

revisjonsselskapet umiddelbart underrette vedkommende myndighet om denne usikkerheten, og sistnevnte skal fastsette hvilken dato som er relevant ved anvendelse av første ledd.

Artikkel 18

Overleveringsmappe

Dersom en revisor eller et revisjonsselskap erstattes med en annen revisor eller et annet revisjonsselskap, skal førstnevnte revisor eller revisjonsselskap oppfylle kravene fastsatt i artikkel 23 nr. 3 i direktiv 2006/43/EF.

Med forbehold for artikkel 15 skal den tidligere revisoren eller det tidligere revisjonsselskapet også gi den nye revisoren eller det nye revisjonsselskapet tilgang til tilleggsrapportene omhandlet i artikkel 11 for tidligere år og eventuelle opplysninger som er oversendt til vedkommende myndigheter i henhold til artikkel 12 og 13.

Den tidligere revisoren eller det tidligere revisjonsselskapet skal kunne dokumentere overfor vedkommende myndighet at slike opplysninger er gitt til den nye revisoren eller det nye revisjonsselskapet.

Artikkel 19

Revisorens og revisjonsselskapets avsettelse og fratreden

Uten at det berører artikkel 38 nr. 1 i direktiv 2006/43/EF, skal enhver vedkommende myndighet som er utpekt av en medlemsstat i samsvar med artikkel 20 nr. 2 i denne forordning, oversende opplysninger om revisorens eller revisjonsselskapets avsettelse eller fratreden i løpet av oppdragsperioden og gi en fyllestgjørende forklaring på årsaken til dette, til vedkommende myndighet nevnt i artikkel 20 nr. 1.

Avdeling IV

Overvåking av virksomheten til revisorer og revisjonsselskaper som foretar lovfestet revisjon av foretak av allmenn interesse

Kapittel I

Vedkommende myndigheter

Artikkel 20

Utpeking av vedkommende myndigheter

1. Vedkommende myndigheter som har ansvar for å utføre oppgavene fastsatt i denne forordning og for å sikre at bestemmelsene i denne

Lov om revisjon og revisorer (revisorloven), lov om endringer i lov om Folketrygdfondet og samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 102/2018 om innlemmelse i EØS-avtalen av direktiv 2014/56/EU og forordning (EU) 537/2014

forordning anvendes, skal utpekes blant følgende:

- a) vedkommende myndighet nevnt i artikkel 24 nr. 1 i direktiv 2004/109/EF,
 - b) vedkommende myndighet nevnt i artikkel 24 nr. 4 bokstav h) i direktiv 2004/109/EF,
 - c) vedkommende myndighet nevnt i artikkel 32 i direktiv 2006/43/EF.
2. Som unntak fra nr. 1 kan medlemsstatene beslutte at ansvaret for å sikre at alle eller deler av bestemmelsene i avdeling III i denne forordning får anvendelse, skal overlates til vedkommende myndigheter nevnt i
- a) artikkel 48 i direktiv 2004/39/EF,
 - b) artikkel 24 nr. 1 i direktiv 2004/109/EF,
 - c) artikkel 24 nr. 4 bokstav h) i direktiv 2004/109/EF,
 - d) artikkel 20 i direktiv 2007/64/EF,
 - e) artikkel 30 i direktiv 2009/138/EF,
 - f) artikkel 4 nr. 1 i direktiv 2013/36/EU,
- eller til andre myndigheter som er utpekt i henhold til nasjonal lovgivning.
3. Dersom flere enn én vedkommende myndighet er utpekt i henhold til nr. 1 og 2, skal de være organisert på en slik måte at deres oppgaver er klart fordelt.
4. Nr. 1, 2 og 3 skal ikke berøre en medlemsstats rett til å iverksette særskilte juridiske og administrative ordninger for oversjøiske land og territorier som medlemsstaten har særlige forbindelser med.
5. Medlemsstatene skal underrette Kommissjonen om hvilke vedkommende myndigheter som er utpekt med henblikk på anvendelse av denne forordning.
- Kommissjonen skal samle disse opplysningene og offentliggjøre dem.

Artikkel 21

Vilkår om uavhengighet

Vedkommende myndigheter skal være uavhengige av revisorer og revisjonsselskaper.

Vedkommende myndigheter kan rådføre seg med sakkyndige som nevnt i artikkel 26 nr. 1 bokstav c) med sikte på å utføre spesifikke oppgaver, og kan også bistås av sakkyndige når det er nødvendig for korrekt utførelse av myndighetenes oppgaver. I slike tilfeller skal de sakkyndige ikke delta i beslutningstaking.

En person skal ikke være medlem av styringsorganet i eller ha ansvar for beslutningstakingen til disse myndighetene dersom denne personen i forbindelse med sin deltakelse eller i løpet av de siste tre årene

- a) har foretatt lovfestet revisjon,
- b) har hatt stemmerett i et revisjonsselskap,
- c) har vært medlem av et revisjonsselskaps administrasjons-, ledelses- eller kontrollorgan,
- d) har vært partner i, ansatt i eller på annen måte har inngått avtale med et revisjonsselskap.

Disse myndighetenes finansiering skal være sikker og fri for enhver utilbørlig påvirkning fra revisorer eller revisjonsselskaper.

Artikkel 22

Taushetsplikt for vedkommende myndigheter

Taushetsplikten skal gjelde for alle personer som er eller har vært ansatt hos, har eller har hatt oppdrag på uavhengig grunnlag for, eller deltar eller har deltatt i styringen av, vedkommende myndigheter eller en myndighet eller et organ som har fått delegert oppgaver i henhold til artikkel 24 i denne forordning. De opplysninger som omfattes av taushetsplikten, kan ikke gis videre til noen annen person eller myndighet, unntatt når dette skjer i henhold til forpliktelsene fastsatt i denne forordning eller i en medlemsstats lover og forskrifter.

Artikkel 23

Vedkommende myndigheters myndighet

1. Uten at det berører artikkel 26, kan vedkommende myndigheter eller andre offentlige myndigheter i medlemsstatene ikke gripe inn i innholdet i revisjonsberetninger når de utfører sine oppgaver i henhold til denne forordning.
2. Medlemsstatene skal sikre at vedkommende myndigheter gis den tilsyns- og undersøkelsesmyndighet de trenger for å kunne utføre sine oppgaver i henhold til denne forordning i samsvar med bestemmelsene i kapittel VII i direktiv 2006/43/EF.
3. Myndighet som nevnt i nr. 2 i denne artikkel skal minst omfatte myndighet til å
 - a) få tilgang til data knyttet til lovfestet revisjon eller andre dokumenter som innehas av revisorer eller revisjonsselskaper, i enhver form som er relevant for utførelsen av deres oppgaver, og til å få eller ta en kopi av dem,
 - b) innhente opplysninger knyttet til lovfestet revisjon fra enhver person,
 - c) foreta stedlige tilsyn av revisorer eller revisjonsselskaper,
 - d) henvise saker til straffeforfølgning,
 - e) engasjere sakkyndige til å foreta verifikasjoner eller undersøkelser,

Lov om revisjon og revisorer (revisorloven), lov om endringer i lov om Folketrygdfondet og samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 102/2018 om innlemmelse i EØS-avtalen av direktiv 2014/56/EU og forordning (EU) 537/2014

- f) treffe administrative tiltak og ilegge sanksjoner som nevnt i artikkel 30a i direktiv 2006/43/EF.

Vedkommende myndigheter kan utøve den myndighet som er nevnt i første ledd, bare i forbindelse med

- a) revisorer og revisjonsselskaper som foretar lovfestet revisjon av foretak av allmenn interesse,
 - b) personer som deltar i virksomheten til revisorer og revisjonsselskaper som foretar lovfestet revisjon av foretak av allmenn interesse,
 - c) reviderte foretak av allmenn interesse, deres datterforetak og tilknyttede tredjeparter,
 - d) en tredjepart som revisorer og revisjonsselskaper som foretar lovfestet revisjon av foretak av allmenn interesse, har utkontraktert visse funksjoner eller oppgaver til, og
 - e) personer som på annen måte er tilknyttet eller forbundet med revisorer og revisjonsselskaper som foretar lovfestet revisjon av foretak av allmenn interesse.
4. Medlemsstatene skal sikre at vedkommende myndigheter har mulighet til å utøve sin tilsyns- og undersøkelsesmyndighet på alle følgende måter:
- a) direkte,
 - b) i samarbeid med andre myndigheter,
 - c) etter søknad til vedkommende rettsmyndigheter.
5. Vedkommende myndigheters tilsyns- og undersøkelsesmyndighet skal utøves i fullt samsvar med nasjonal lovgivning, og særlig prinsippene om respekt for privatliv og retten til forsvar.
6. Vedkommende myndigheters behandling av personopplysninger under utøvelsen av sin tilsyns- og undersøkelsesmyndighet i henhold til denne artikkel skal utføres i samsvar med direktiv 95/46/EF.

Artikkel 24

Delegering av oppgaver

1. Medlemsstatene kan delegerere eller gi vedkommende myndigheter nevnt i artikkel 20 nr. 1 tillatelse til å delegerere alle oppgaver som skal utføres i henhold til denne forordning, til andre myndigheter eller organer som er utpekt eller på annen måte godkjent til å utføre slike oppgaver, unntatt oppgaver knyttet til
 - a) systemet for kvalitetskontroll omhandlet i artikkel 26,

- b) undersøkelser i henhold til artikkel 23 i denne forordning og artikkel 32 i direktiv 2006/43/EF som følger av dette systemet for kvalitetskontroll eller av en henvisning fra en annen myndighet, og

- c) sanksjoner og tiltak som omhandlet i kapittel VII i direktiv 2006/43/EF knyttet til kvalitetskontroller eller undersøkelse av lovfestet revisjon av foretak av allmenn interesse.

2. Andre myndigheters eller organers utførelse av oppgaver skal være uttrykkelig delegert av vedkommende myndighet. Ved delegering skal det angis hvilke oppgaver som delegeres og på hvilke vilkår de skal utføres.

Når vedkommende myndighet delegerer oppgaver til andre myndigheter eller organer, skal den kunne ta tilbake den delegerte myndigheten fra sak til sak.

3. Vedkommende myndigheter eller organer skal organiseres slik at interessekonflikter unngås. Det endelige ansvaret for tilsynet med overholdelsen av denne forordning og gjennomføringstiltakene som vedtas i henhold til den, skal ligge hos den delegerende vedkommende myndighet.

Vedkommende myndighet skal underrette Kommisjonen og medlemsstatenes vedkommende myndigheter om eventuelle ordninger som innføres med hensyn til delegering av oppgaver, herunder de nøyaktige vilkårene for delegeringen.

4. Som unntak fra nr. 1 kan medlemsstatene beslutte å delegerere oppgavene nevnt i nr. 1 bokstav c) til andre myndigheter eller organer som er utpekt eller på annen måte godkjent til å utføre slike oppgaver, dersom flertallet av personene som deltar i styringen av myndigheten eller organet, er uavhengige av revisoryrket.

Artikkel 25

Samarbeid med andre vedkommende myndigheter på nasjonalt plan

Vedkommende myndigheter som er utpekt i henhold til artikkel 20 nr. 1, og eventuelle myndigheter som vedkommende myndighet har delegert oppgaver til, skal samarbeide på nasjonalt plan med

- a) vedkommende myndigheter nevnt i artikkel 32 nr. 4 i direktiv 2006/43/EF,
- b) myndighetene nevnt i artikkel 20 nr. 2, uavhengig av om de er utpekt som vedkommende myndigheter med sikte på anvendelse av denne forordning,

Lov om revisjon og revisorer (revisorloven), lov om endringer i lov om Folketrygdfondet og samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 102/2018 om innlemmelse i EØS-avtalen av direktiv 2014/56/EU og forordning (EU) 537/2014

- c) de finansielle etterretningsenhetene og vedkommende myndighetene nevnt i artikkel 21 og 37 i direktiv 2005/60/EF.

I forbindelse med et slikt samarbeid får taushetsplikten i henhold til artikkel 22 i denne forordning anvendelse.

Kapittel II

Vedkommende myndigheters kvalitetskontroll, markedsovervåking og åpenhet

Artikkel 26

Kvalitetskontroll

1. I denne artikkel menes med
 - a) «inspeksjoner» kvalitetskontroller av revisorer og revisjonsselskaper, som ledes av en inspektør, og som ikke utgjør en undersøkelse i henhold til artikkel 32 nr. 5 i direktiv 2006/43/EF,
 - b) «inspektør» en kontrollør som oppfyller kravene i nr. 5 første ledd bokstav a) i denne artikkel, og som er ansatt eller på annen måte innleid av en vedkommende myndighet,
 - c) «sakkyndig» en fysisk person som har særlig sakkunnskap når det gjelder finansmarkeder, finansiell rapportering, revisjon eller andre områder som er relevante for inspeksjoner, herunder praktiserende revisorer.
2. Vedkommende myndigheter som er utpekt i henhold til artikkel 20 nr. 1, skal opprette et effektivt system for kvalitetskontroll av revisjon.

De skal utføre kvalitetskontroller av revisorer og revisjonsselskaper som foretar lovfestet revisjon av foretak av allmenn interesse, på grunnlag av en risikoanalyse og

 - a) minst hvert tredje år når det gjelder revisorer og revisjonsselskaper som foretar lovfestet revisjon av foretak av allmenn interesse, unntatt dem som er definert i artikkel 2 nr. 17 og 18 i direktiv 2006/43/EF, og
 - b) minst hvert sjette år i andre tilfeller enn dem som er nevnt i bokstav a).
3. Vedkommende myndighet skal ha følgende ansvarsområder:
 - a) Godkjenning og endring av inspeksjonsmetodene, herunder inspeksjons- og oppfølgingshåndbøker, rapporteringsmetoder og programmer for periodiske inspeksjoner.
 - b) Godkjenning og endring av inspeksjonsrapporter og oppfølgingsrapporter.

- c) Godkjenning og tildeling av inspektører for hver inspeksjon.

Vedkommende myndighet skal tildele tilstrekkelige ressurser til systemet for kvalitetskontroll.

4. Vedkommende myndighet skal organisere systemet for kvalitetskontroll på en måte som er uavhengig av revisorene og revisjonsselskapene som undersøkes.

Vedkommende myndighet skal sikre at det er innført egnede retningslinjer og framgangsmåter når det gjelder uavhengighet og objektivitet for personale, herunder inspektører, og for forvaltning av systemet for kvalitetskontroll.

5. Vedkommende myndighet skal oppfylle følgende kriterier når den utpeker inspektører:
 - a) Inspektørene skal ha tilstrekkelig faglig opplæring og relevant erfaring innen lovfestet revisjon og finansiell rapportering, kombinert med konkret opplæring innen kvalitetskontroll.
 - b) En person som er praktiserende revisor eller er ansatt av eller på annen måte knyttet til en revisor eller et revisjonsselskap, skal ikke kunne være inspektør.
 - c) En person som har vært partner til, ansatt hos eller på annen måte knyttet til revisoren eller revisjonsselskapet, skal ikke kunne være inspektør i forbindelse med inspeksjon av en revisor eller et revisjonsselskap før det har gått minst tre år etter at dette forholdet opphørte.
 - d) Inspektørene skal erklære at det ikke er interessekonflikter mellom dem og revisoren og revisjonsselskapet som skal undersøkes.

Som unntak fra nr. 1 bokstav b) kan en vedkommende myndighet leie inn sakkyndige til å utføre særlige inspeksjoner dersom myndigheten selv ikke har tilstrekkelig mange inspektører. Vedkommende myndighet kan også bistås av sakkyndige når dette er av avgjørende betydning for riktig gjennomføring av en inspeksjon. I slike tilfeller skal vedkommende myndigheter og de sakkyndige oppfylle kravene i dette nummer. De sakkyndige skal ikke delta i styringen av, være ansatt hos eller på annen måte være innleid av yrkessammenslutninger og -organer, men kan være medlemmer av slike sammenslutninger eller organer.

6. Omfanget av inspeksjonene skal minst omfatte følgende:
 - a) En vurdering av utformingen av revisorens eller revisjonsselskapets interne system for kvalitetsstyring.

Lov om revisjon og revisorer (revisorloven), lov om endringer i lov om Folketrygdfondet og samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 102/2018 om innlemmelse i EØS-avtalen av direktiv 2014/56/EU og forordning (EU) 537/2014

- b) Tilstrekkelig kontroll med overholdelsen av rutiner og en kontroll av oppdragsdokumentasjonen for foretak av allmenn interesse, for å kontrollere at det interne systemet for kvalitetsstyring er effektivt.
 - c) På bakgrunn av resultatene av inspeksjonen omhandlet i bokstav a) og b) i dette nummer, en vurdering av innholdet i den seneste åpenhetsrapporten som er offentliggjort av en revisor eller et revisjonsselskap i samsvar med artikkel 13.
7. Minst følgende retningslinjer og framgangsmåter for intern kvalitetsstyring hos revisoren eller revisjonsselskapet skal undersøkes:
- a) Revisorens eller revisjonsselskapets overholdelse av gjeldende revisjons- og kvalitetskontrollstandarder og krav til etikk og uavhengighet, herunder kravene fastsatt i kapittel IV i direktiv 2006/43/EF og artikkel 4 og 5 i denne forordning, samt relevante lover og forskrifter i den berørte medlemsstat.
 - b) Omfanget av og kvaliteten på ressursene som er anvendt, herunder oppfyllelse av kravet om etter- og videreutdanning som fastsatt i artikkel 13 i direktiv 2006/43/EF.
 - c) Oppfyllelse av kravene fastsatt i artikkel 4 i denne forordning med hensyn til revisjonshonorarene.

Med henblikk på kontroll med overholdelsen av rutiner skal oppdragsdokumentasjonen velges på grunnlag av en analyse av risikoen for at den lovfestede revisjonen ikke blir utført på en tilfredsstillende måte.

Vedkommende myndigheter skal også regelmessig gjennomgå de metodene som brukes av revisorer og revisjonsselskaper for å foreta lovfestet revisjon.

I tillegg til inspeksjonen som omfattes av første ledd, skal vedkommende myndigheter ha myndighet til å foreta andre inspeksjoner.

8. Før en inspeksjonsrapport slutføres, skal resultatene og konklusjonene av inspeksjoner som anbefalinger bygger på, herunder resultatene og konklusjonene i forbindelse med en åpenhetsrapport, meddeles og drøftes med revisoren eller revisjonsselskapet som er undersøkt.

Revisoren eller revisjonsselskapet som er undersøkt, skal innen en rimelig frist som fastsettes av vedkommende myndighet, gjennomføre de anbefalingene som er gitt på grunnlag av inspeksjoner. Fristen skal ikke overstige tolv måneder når det gjelder anbefalinger om revisorens eller revisjonsselskapets interne system for kvalitetsstyring.

9. Inspeksjonen skal presenteres i en rapport som skal inneholde de viktigste konklusjonene og anbefalingene fra kvalitetskontrollen.

Artikkel 27

Overvåking av kvalitet og konkurranse i markedet

1. Vedkommende myndigheter som er utpekt i henhold til artikkel 20 nr. 1, og, dersom det er relevant, Det europeiske konkurransenettverket (ECN), skal regelmessig overvåke utviklingen på markedet for yting av lovfestede revisjonstjenester til foretak av allmenn interesse, og skal særlig vurdere følgende:
- a) Risikoene som følger av høy forekomst av kvalitetsmangler hos en revisor eller et revisjonsselskap, herunder systematiske mangler innenfor et nettverk av revisjonsselskaper, som kan føre til nedlegging av revisjonsselskaper, avbrudd i ytingen av lovfestede revisjonstjenester i en bestemt sektor eller på tvers av sektorer, ytterligere akkumulering av risiko som oppstår på grunn av mangelfull revisjon, og følgene for en overordnet stabilitet i finanssektoren.
 - b) Graden av markedskonsentrasjon, herunder i bestemte sektorer.
 - c) Revisjonsutvalgets arbeid.
 - d) Behovet for å treffe tiltak for å redusere risikoene nevnt i bokstav a).
2. Innen 17. juni 2016 og deretter minst hvert tredje år skal hver vedkommende myndighet og ECN utarbeide en rapport om utviklingen i markedet for yting av lovfestede revisjonstjenester til foretak av allmenn interesse, som skal framlegges for CEA OB, ESMA, EBA, EIOPA og Kommisjonen.
- Kommisjonen skal etter samråd med CEAOB, ESMA, EBA og EIOPA anvende disse rapportene for å utarbeide en felles rapport om denne utviklingen på unionsplan. Den felles rapporten skal framlegges for Rådet, Den europeiske sentralbank og Det europeiske råd for systemrisiko samt, dersom det er relevant, for Europaparlamentet.

Artikkel 28

Innsyn i vedkommende myndigheters virksomhet

Vedkommende myndigheter skal være åpne for innsyn og skal minst offentliggjøre følgende:

- a) Årlige aktivitetsrapporter om sine oppgaver i henhold til denne forordning.

Lov om revisjon og revisorer (revisorloven), lov om endringer i lov om Folketrygdfondet og samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 102/2018 om innlemmelse i EØS-avtalen av direktiv 2014/56/EU og forordning (EU) 537/2014

- b) Årlige arbeidsprogrammer som gjelder deres oppgaver i henhold til denne forordning.
- c) En årlig rapport om de samlede resultatene av systemet for kvalitetskontroll. Denne rapporten skal inneholde opplysninger om utstedte anbefalinger, oppfølging av anbefalingene, tilsynstiltak som er truffet, og sanksjoner som er ilagt. Den skal også inneholde kvantitative opplysninger og andre viktige resultatopplysninger om økonomiske ressurser og personale og om effektiviteten og formålstjenligheten til systemet for kvalitetskontroll.
- d) De sammenfattede opplysningene om resultatene av og konklusjonene fra inspeksjonene nevnt i artikkel 26 nr. 8 første ledd. Medlemsstatene kan kreve at disse resultatene og konklusjonene fra enkeltinspeksjoner offentliggjøres.

Kapittel III

Samarbeid mellom vedkommende myndigheter og forbindelser med de europeiske tilsynsmyndighetene

Artikkel 29

Plikt til å samarbeide

Medlemsstatenes vedkommende myndigheter skal samarbeide når det er nødvendig med henblikk på gjennomføringen av denne forordning, herunder i tilfeller der atferden som undersøkes, ikke utgjør en overtredelse av gjeldende lover eller forskrifter i den berørte medlemsstaten.

Artikkel 30

Opprettelse av CEAOB

1. Uten at det berører organiseringen av nasjonalt revisortilsyn, skal samarbeidet mellom vedkommende myndigheter organiseres innenfor rammen av CEAOB.
2. CEAOB skal være sammensatt av ett medlem fra hver medlemsstat, som skal være en høytstående representant fra vedkommende myndigheter nevnt i artikkel 32 nr. 1 i direktiv 2006/43/EF, og ett medlem utpekt av ESMA, heretter kalt «medlemmer».
3. EBA og EIOPA skal inviteres til å delta på CEAOBs møter som observatører.
4. CEAOB skal møtes jevnlig samt ved behov på anmodning fra Kommissjonen eller en medlemsstat.
5. Hvert medlem av CEAOB skal ha én stemme, unntatt medlemmet som er utnevnt av ESMA, som ikke skal ha stemmerett. Med mindre

annet er angitt, skal CEAOB treffe sine beslutninger med simpelt flertall av sine medlemmer.

6. Lederen for CEAOB skal velges med to tredels flertall blant medlemmene, fra en liste over søkere som representerer vedkommende myndigheter nevnt i artikkel 32 nr. 1 i direktiv 2006/43/EF, og avsettes med samme flertall. Lederen skal velges for en mandatperiode på fire år. Lederen kan ikke ha samme stilling i flere sammenhengende mandatperioder, men kan gjenvelges etter et opphold på fire år.

Nestlederen skal utnevnes eller avsettes av Kommissjonen.

Lederen og nestlederen skal ikke ha stemmerett.

Dersom lederen fratrer eller avsettes før utløpet av vedkommendes mandatperiode, skal nestlederen fungere som leder fram til CEAOBs neste møte, der det skal velges en leder for resten av mandatperioden.

7. CEAOB skal

- a) lette utvekslingen av opplysninger, sakkunnskap og beste praksis for gjennomføringen av denne forordning og direktiv 2006/43/EF,
- b) på anmodning gi Kommissjonen og vedkommende myndigheter ekspertråd om spørsmål knyttet til gjennomføringen av denne forordning og direktiv 2006/43/EF,
- c) bidra til den tekniske vurderingen av systemer for offentlig tilsyn i tredjestater og til det internasjonale samarbeidet mellom medlemsstatene og tredjestater på dette området, som nevnt i artikkel 46 nr. 2 og artikkel 47 nr. 3 i direktiv 2006/43/EF,
- d) bidra til teknisk undersøkelse av internasjonale revisjonsstandarder, herunder utarbeidingsmetodene, med sikte på å vedta dem på unionsplan,
- e) bidra til en forbedring av samarbeidsordningene for tilsyn med revisorer og revisjonsselskaper for foretak av allmenn interesse, eller med nettverkene de tilhører,
- f) utføre andre samordningsoppgaver i tilfellene fastsatt i denne forordning eller i direktiv 2006/43/EF.

8. I forbindelse med oppgavene nevnt i nr. 7 bokstav c) skal CEAOB anmode om bistand fra ESMA, EBA eller EIOPA i den utstrekning anmodningen gjelder internasjonalt samarbeid mellom medlemsstater og tredjestater om lovfestet revisjon av foretak av allmenn interesse som disse europeiske tilsynsmyndighetene

Lov om revisjon og revisorer (revisorloven), lov om endringer i lov om Folketrygdfondet og samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 102/2018 om innlemmelse i EØS-avtalen av direktiv 2014/56/EU og forordning (EU) 537/2014

fører tilsyn med. Dersom det anmodes om slik bistand, skal ESMA, EBA eller EIOPA bistå CEAOB med denne oppgaven.

9. CEAOB kan vedta ikke-bindende retningslinjer eller uttalelser som gjelder utførelsen av dens oppgaver.

Kommisjonen skal offentliggjøre retningslinjene og uttalelsene som vedtas av CEAOB.

10. CEAOB skal, når det er relevant, påta seg alle eksisterende og pågående oppgaver fra den europeiske gruppen av tilsynsorganer for revisorer (EGAOB), som ble opprettet ved kommisjonsbeslutning 2005/909/EF.
11. CEAOB kan opprette faste eller midlertidige undergrupper for å undersøke bestemte spørsmål på grunnlag av det mandatet den har fastsatt. Deltaking i undergruppens drøftinger kan utvides til å omfatte vedkommende myndigheter for revisortilsyn fra stater i Det europeiske økonomiske samarbeidsområde (heretter kalt EØS) eller, gjennom invitasjon i det enkelte tilfelle, vedkommende myndigheter fra stater utenfor EU/EØS, etter godkjenning fra CEAOBs medlemmer. Deltakingen til en vedkommende myndighet fra en stat utenfor EU/EØS kan være tidsbegrenset.
12. CEAOB skal opprette en undergruppe for å utføre oppgavene nevnt i nr. 7 bokstav c). Denne undergruppen skal ledes av et medlem som utpekes av ESMA i henhold til nr. 2.
13. På anmodning fra minst tre medlemmer eller på eget initiativ kan CEAOBs leder, når dette anses nyttig og/eller nødvendig, invitere sakkyndige, herunder praktiserende revisorer, som har særlig sakkunnskap om et emne på dagsordenen, til å delta som observatører i CEAOBs eller dens undergruppers drøftinger. CEAOB kan invitere representanter for vedkommende myndigheter i tredjestater, som har myndighet på området for tilsyn med revisorer, til å delta som observatører i CEAOBs eller dens undergruppers drøftinger.
14. Kommisjonen skal ivareta CEAOBs sekretariatsoppgaver. CEAOBs utgifter skal inngå i Kommisjonens overslag.
15. Lederen skal utarbeide en foreløpig dagsorden for hvert møte i CEAOB, idet det tas behørig hensyn til medlemmenes skriftlige bidrag.
16. Lederen eller, dersom vedkommende er fraværende, nestlederen skal oversende CEAOB synspunkter og standpunkter bare dersom medlemmene godkjenner det.
17. CEAOBs drøftinger skal ikke være offentlige.
18. CEAOB fastsetter sin forretningsorden.

Artikkel 31

Samarbeid med hensyn til kvalitetskontroller, undersøkelser og stedlige tilsyn

1. Vedkommende myndigheter skal treffe tiltak for å sikre effektivt samarbeid på unionsplan med hensyn til kvalitetskontroller.
2. Vedkommende myndighet i en medlemsstat kan anmode om bistand fra vedkommende myndighet i en annen medlemsstat i forbindelse med kvalitetskontrollene av revisorer eller revisjonsselskaper som tilhører et nettverk som utøver virksomhet i et betydelig omfang i den medlemsstaten som anmodes om bistand.
3. Når en vedkommende myndighet mottar en anmodning fra en vedkommende myndighet i en annen medlemsstat om bistand ved kvalitetskontroll av en revisor eller et revisjonsselskap som tilhører et nettverk som utøver virksomhet i et betydelig omfang i denne medlemsstaten, skal den tillate at den anmodende vedkommende myndigheten bistår ved en slik kvalitetskontroll.

Den anmodende vedkommende myndigheten skal ikke ha rett til å få tilgang til opplysninger som kan krenke nasjonale sikkerhetsregler eller skade den anmodede medlemsstatens suverenitet, sikkerhet eller offentlige orden.

4. Dersom en vedkommende myndighet konkluderer med at det utføres eller er utført aktiviteter som strider mot denne forordning, på en annen medlemsstats territorium, skal den underrette vedkommende myndighet i den andre medlemsstaten om denne konklusjonen på en mest mulig konkret måte. Vedkommende myndighet i den andre medlemsstaten skal treffe hensiktsmessige tiltak. Den skal underrette vedkommende myndighet som har gitt meldingen, om resultatet av tiltakene, og i den grad det er mulig også om viktige forhold i sakens videre utvikling.

5. Vedkommende myndighet i en medlemsstat kan anmode om at vedkommende myndighet i en annen medlemsstat gjennomfører en undersøkelse på sistnevnte medlemsstats territorium.

Den kan også be om tillatelse til å la noen av dens egne medarbeidere bistå personale fra vedkommende myndighet i den andre medlemsstaten ved undersøkelsen, herunder ved stedlige tilsyn.

Det er imidlertid den medlemsstat på hvis territorium undersøkelsen eller inspeksjonen foretas, som har ansvaret for den overordnede kontrollen med hele undersøkelsen eller inspeksjonen.

Lov om revisjon og revisorer (revisorloven), lov om endringer i lov om Folketrygdfondet og samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 102/2018 om innlemmelse i EØS-avtalen av direktiv 2014/56/EU og forordning (EU) 537/2014

6. Den anmodede vedkommende myndigheten kan nekte å følge opp en anmodning om å foreta en undersøkelse som omhandlet i nr. 5 første ledd, eller om å la dens medarbeidere bistås av personale fra en annen medlemsstats vedkommende myndighet som omhandlet i nr. 5 annet ledd, i følgende tilfeller:
 - a) Dersom en slik undersøkelse eller stedlig inspeksjon kan krenke nasjonale sikkerhetsregler eller skade den anmodede medlemsstats suverenitet, sikkerhet eller offentlige orden.
 - b) Når det hos myndighetene i den medlemsstaten som anmodes om opplysninger, allerede er innledet rettergang for de samme forholdene og mot de samme personene.
 - c) Når det hos myndighetene i den medlemsstaten som anmodes om opplysninger, allerede er avsagt endelig dom for de samme forholdene og mot de samme personene.
7. Ved en kvalitetskontroll eller en undersøkelse med virkninger over landegrensene, kan vedkommende myndigheter i de berørte medlemsstatene rette en felles anmodning til CEAOB om å samordne kontrollen eller undersøkelsen.
4. Innen 15 virkedager etter at kollegiet av vedkommende myndigheter med hensyn til et bestemt nettverk er opprettet, skal dets medlemmer velge en koordinator. Dersom det ikke oppnås enighet, skal CEAOB utpeke en koordinator blant medlemmene av kollegiet.

Medlemmene av kollegiet skal gjennomgå valget av koordinator minst hvert femte år for å sikre at den valgte koordinatoren fortsatt er den best egnede til å inneha denne stillingen.
5. Koordinatoren skal lede kollegiets møter, samordne kollegiets virksomhet og sikre effektiv utveksling av opplysninger mellom kollegiets medlemmer.
6. Koordinatoren skal senest ti virkedager etter valget opprette skriftlige samordningsrutiner for kollegiet med hensyn til følgende:
 - a) Opplysninger som skal utveksles mellom vedkommende myndigheter.
 - b) Tilfeller der vedkommende myndigheter må rådspørre hverandre.
 - c) Tilfeller der vedkommende myndigheter kan delegere tilsynsoppgaver i samsvar med artikkel 33.
7. Dersom det ikke oppnås enighet om de skriftlige samordningsrutinene i henhold til nr. 6, kan medlemmene av kollegiet henvise saken til CEAOB. Koordinatoren skal ta behørig hensyn til eventuelle råd fra CEAOB om de skriftlige samordningsrutinene før vedkommende godkjenner den endelige teksten. De skriftlige samordningsrutinene skal sammenfattes i ett dokument som inneholder en fullstendig begrunnelse for eventuelle vesentlige avvik fra rådet fra CEAOB. Koordinatoren skal oversende de skriftlige samordningsrutinene til kollegiets medlemmer og til CEAOB.

Artikkel 32

Kollegier av vedkommende myndigheter

1. For å gjøre det lettere å utføre oppgavene nevnt i artikkel 26 og artikkel 31 nr. 4–6 i denne forordning og i artikkel 30 i direktiv 2006/43/EF med hensyn til bestemte revisorer, revisjonsselskaper eller deres nettverk, kan det opprettes kollegier med deltaking av hjemstatens vedkommende myndighet og enhver annen vedkommende myndighet, forutsatt at
 - a) revisoren eller revisjonsselskapet yter lovfestede revisjonstjenester til foretak av allmenn interesse i de berørte medlemsstatenes jurisdiksjon, eller
 - b) en filial som utgjør en del av revisjonsselskapet, er etablert i de berørte medlemsstatenes jurisdiksjon.
2. Når det gjelder bestemte revisorer eller revisjonsselskaper, skal hjemstatens vedkommende myndighet fungere som koordinator.
3. Når det gjelder bestemte nettverk, kan vedkommende myndigheter i de medlemsstatene der nettverket utfører virksomhet i et betydelig omfang, anmode CEAOB om å opprette et kollegium der de anmodende vedkommende myndighetene deltar.

Artikkel 33

Delegering av oppgaver

Vedkommende myndighet i hjemstaten kan delegere en eller flere oppgaver til vedkommende myndighet i en annen medlemsstat, forutsatt at den myndigheten samtykker i det. Delegering av oppgaver skal ikke påvirke den delegerende vedkommende myndighets ansvar.

Artikkel 34

Fortrolighet og taushetsplikt i forbindelse med samarbeid mellom vedkommende myndigheter

1. Taushetsplikten skal gjelde alle personer som arbeider eller har arbeidet for organene som deltar innenfor den rammen for samarbeid

mellom vedkommende myndigheter som er omhandlet i artikkel 30. Opplysninger som omfattes av taushetsplikten, skal ikke gis videre til en annen person eller myndighet, unntatt når dette er nødvendig i forbindelse med rettergang eller kreves i henhold til unionsretten eller nasjonal lovgivning.

2. Artikkel 22 skal ikke være til hinder for at fortrolige opplysninger kan utveksles mellom organer som deltar innenfor den rammen for samarbeid mellom vedkommende myndigheter som er omhandlet i artikkel 30, og vedkommende myndigheter. Opplysninger utvekslet på denne måten skal omfattes av den taushetsplikt som gjelder for personer som arbeider eller har arbeidet for vedkommende myndigheter.
3. Alle opplysninger som utveksles i henhold til denne forordning mellom organer som deltar innenfor rammen av samarbeid mellom vedkommende myndigheter som omhandlet i artikkel 30, og vedkommende myndigheter og andre myndigheter og organer, skal behandles som fortrolige, med mindre offentliggjøring kreves i henhold til unionsretten eller nasjonal lovgivning.

Artikkel 35

Vern av personopplysninger

1. Medlemsstatene skal anvende direktiv 95/46/EF på behandling av personopplysninger som utføres i medlemsstatene i henhold til denne forordning.
2. Forordning (EF) nr. 45/2001 får anvendelse på behandling av personopplysninger som utføres av CEAOB, ESMA, EBA og EIOPA i forbindelse med denne forordning og direktiv 2006/43/EF.

Kapittel IV

Samarbeid med tredjestatsmyndigheter og med internasjonale organisasjoner og organer

Artikkel 36

Avtale om utveksling av opplysninger

1. Vedkommende myndigheter kan inngå samarbeidsavtaler om utveksling av opplysninger med vedkommende myndigheter i tredjestater bare dersom opplysningene som gis videre, omfattes av garantier for taushetsplikt i de berørte tredjestatene som minst tilsvarer dem som er nevnt i artikkel 22 og 34. Vedkommende myndigheter skal umiddelbart over-

sende slike avtaler til CEAOB og underrette Kommisjonen om dem.

Opplysninger skal utveksles i henhold til denne artikkel bare dersom det er nødvendig for at disse vedkommende myndighetene skal kunne utføre sine oppgaver i henhold til denne forordning.

Dersom utvekslingen av opplysninger innebærer overføring av personopplysninger til en tredjestat, skal medlemsstatene oppfylle kravene i direktiv 95/46/EF, mens CEAOB skal oppfylle kravene i forordning (EF) nr. 45/2001.

2. Vedkommende myndigheter skal samarbeide med vedkommende myndigheter eller andre relevante organer i tredjestater med hensyn til kvalitetskontroller og undersøkelser av revisorer og revisjonsselskaper. På anmodning fra en vedkommende myndighet skal CEAOB bidra til et slikt samarbeid og til å oppnå en tilnærming til tredjestater på tilsynsområdet.
3. Dersom samarbeidet eller utvekslingen av opplysninger er knyttet til revisjonsdokumenter eller andre dokumenter som innehas av revisorer eller revisjonsselskaper, får artikkel 47 i direktiv 2006/43/EF anvendelse.
4. CEAOB skal utarbeide retningslinjer om innholdet i samarbeidsavtaler og utvekslingen av opplysninger i henhold til denne artikkel.

Artikkel 37

Utlevering av opplysninger mottatt fra tredjestater

Vedkommende myndighet i en medlemsstat kan gi videre fortrolige opplysninger den har mottatt fra en vedkommende myndighet i en tredjestat når dette er fastsatt i en samarbeidsavtale, bare dersom den har fått uttrykkelig samtykke fra vedkommende myndighet som har oversendt opplysningene, og eventuelt bare for de formålene nevnte myndighet har gitt samtykke til, eller dersom dette kreves i henhold til unionsretten eller nasjonal lovgivning.

Artikkel 38

Utlevering av opplysninger overført til tredjestater

Vedkommende myndighet i en medlemsstat skal kreve at fortrolige opplysninger som den oversender til en vedkommende myndighet i en tredjestat, kan gis videre av sistnevnte vedkommende myndighet til tredjeparter eller myndigheter bare med uttrykkelig samtykke fra vedkommende myndighet som har oversendt opplysningene, i

Lov om revisjon og revisorer (revisorloven), lov om endringer i lov om Folketrygdfondet og samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 102/2018 om innlemmelse i EØS-avtalen av direktiv 2014/56/EU og forordning (EU) 537/2014

samsvar med nasjonal lovgivning og forutsatt at opplysningene gis videre bare for de formålene vedkommende myndighet i medlemsstaten har gitt samtykke til, eller dersom offentliggjøring kreves i henhold til unionsretten eller nasjonal lovgivning eller er nødvendig i forbindelse med rettergang i den berørte tredjestaten.

Artikkel 39

Utøvelse av delegert myndighet

1. Myndigheten til å vedta delegerte rettsakter gis Kommisjonen med forbehold for vilkårene fastsatt i denne artikkel.
2. Myndighet til å vedta de delegerte rettsaktene nevnt i artikkel 9 skal gis Kommisjonen for en periode på fem år fra 16. juni 2014. Kommisjonen skal utarbeide en rapport om den delegerte myndigheten senest ni måneder før utløpet av femårsperioden. Den delegerte myndigheten skal stilltiende forlenges med perioder av samme varighet, med mindre Europaparlamentet eller Rådet motsetter seg slik forlengelse senest tre måneder før utløpet av hver periode.
3. Den delegerte myndigheten nevnt i artikkel 9 kan når som helst tilbakekalles av Europaparlamentet eller Rådet. En beslutning om tilbakekalling innebærer at den delegerte myndigheten som angis i beslutningen, opphører å gjelde. Beslutningen får anvendelse dagen etter at den er kunngjort i *Den europeiske unions tidende*, eller på et senere tidspunkt angitt i beslutningen. Den berører ikke gyldigheten av delegerte rettsakter som allerede er trådt i kraft.
4. Så snart Kommisjonen vedtar en delegert rettsakt, skal den underrette Europaparlamentet og Rådet samtidig om dette.
5. En delegert rettsakt vedtatt i henhold til artikkel 9 skal tre i kraft bare dersom verken Europaparlamentet eller Rådet har gjort innsigelse mot rettsakten innen en frist på to måneder etter at rettsakten ble meddelt Europaparlamentet og Rådet, eller dersom både Europaparlamentet og Rådet før utløpet av nevnte frist har underrettet Kommisjonen om at de ikke har til hensikt å gjøre innsigelse. På Europaparlamentets eller Rådets initiativ forlenges denne fristen med to måneder.

Artikkel 40

Gjennomgåelse og rapportering

1. Kommisjonen skal gjennomgå og rapportere om hvordan systemet med samarbeid mellom

vedkommende myndigheter innenfor rammen av CEAOB som omhandlet i artikkel 30 fungerer, og hvor effektivt det er, særlig når det gjelder utførelse av CEAOBs oppgaver som definert i nr. 7 i nevnte artikkel.

2. Ved gjennomgåelsen skal det tas hensyn til den internasjonale utviklingen, særlig når det gjelder styrking av samarbeidet med vedkommende myndigheter i tredjestater og bidraget til bedre samarbeidsordninger for tilsynet med revisorer og revisjonsselskaper for foretak av allmenn interesse som tilhører internasjonale revisjonsnettverk. Kommisjonen skal fullføre sin gjennomgåelse innen 17. juni 2019.
3. Rapporten skal framlegges for Europaparlamentet og Rådet, eventuelt sammen med et forslag til regelverk. I rapporten skal det redegjøres for framskrittene som er gjort med hensyn til samarbeid mellom vedkommende myndigheter innenfor rammen av CEAOB etter at denne rammen ble tatt i bruk, og foreslås ytterligere tiltak for å gjøre samarbeidet mellom medlemsstatenes vedkommende myndigheter mer effektivt.
4. Kommisjonen skal innen 17. juni 2028 framlegge en rapport for Europaparlamentet og Rådet om anvendelsen av denne forordning.

Artikkel 41

Overgangsbestemmelser

1. Fra og med 17. juni 2020 skal et foretak av allmenn interesse ikke påta seg eller fornye et revisjonsoppdrag for en bestemt revisor eller et bestemt revisjonsselskap dersom denne revisoren eller dette revisjonsselskapet når denne forordning trer i kraft, har ytt revisjonstjenester til dette foretaket av allmenn interesse i minst 20 år på rad.
2. Fra og med 17. juni 2023 skal et foretak av allmenn interesse ikke påta seg eller fornye et revisjonsoppdrag for en bestemt revisor eller et bestemt revisjonsselskap dersom denne revisoren eller dette revisjonsselskapet når denne forordning trer i kraft, har ytt revisjonstjenester til foretak av allmenn interesse i minst 11, men høyst 20 år på rad.
3. Med forbehold for nr. 1 og 2 kan avtaler om revisjonsoppdrag som ble inngått før 16. juni 2014, men som fortsatt er gjeldende 17. juni 2016, fortsette å gjelde fram til utløpet av den lengste tillatte varigheten nevnt i artikkel 17 nr. 1 annet ledd eller i artikkel 17 nr. 2 bokstav b). Artikkel 17 nr. 4 får anvendelse.

Lov om revisjon og revisorer (revisorloven), lov om endringer i lov om Folketrygdfondet og samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 102/2018 om innlemmelse i EØS-avtalen av direktiv 2014/56/EU og forordning (EU) 537/2014

4. Artikkel 16 nr. 3 får anvendelse bare på revisjonsoppdrag etter utløpet av fristen nevnt i artikkel 17 nr. 1 annet ledd.

Artikkel 42

Nasjonale bestemmelser

Medlemsstatene skal vedta hensiktsmessige bestemmelser for å sikre effektiv gjennomføring av denne forordning.

Artikkel 43

Oppheving av kommisjonsbeslutning 2005/909/EF

Kommisjonsbeslutning 2005/909/EF oppheves.

Artikkel 44

Ikrafttredelse

Denne forordning trer i kraft den 20. dagen etter at den er kunngjort i *Den europeiske unions tidende*.

Den får anvendelse fra 17. juni 2016.

Artikkel 16 nr. 6 får imidlertid anvendelse fra 17. juni 2017.

Denne forordning er bindende i alle deler og kommer direkte til anvendelse i alle medlemsstater.

Utferdiget i Strasbourg 16. april 2014.

For Europaparlamentet

M. SCHULZ

President

For Rådet

D. KOURKOULAS

Formann

Vedlegg 3

EØS-komiteens beslutning nr. 102/2018 av 27. april 2018 om endring av EØS-avtalens vedlegg XXII (Selskapsrett) og protokoll 37 om listen omhandlet i artikkel 101

EØS-KOMITEEN HAR –

under henvisning til avtalen om Det europeiske økonomiske samarbeidsområde, heretter kalt EØS-avtalen, særlig artikkel 98, og ut fra følgende betraktninger:

- 1) Europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 537/2014 av 16. april 2014 om særlige krav til lovfestet revisjon av foretak av allmenn interesse og om oppheving av kommisjonsbeslutning 2005/909/EF¹, rettet ved EUT L 170 av 11.6.2014, s. 66, i skal innlemmes i EØS-avtalen.
- 2) Europaparlaments- og rådsdirektiv 2014/56/EU av 16. april 2014 om endring av direktiv 2006/43/EF om lovfestet revisjon av årsregnskap og konsernregnskap² skal innlemmes i EØS-avtalen.
- 3) For at EØS-avtalen skal fungere godt, må avtalens protokoll 37 utvides til å omfatte komiteen for europeiske tilsynsorganer for revisorer (Committee of European Auditing Oversight Bodies – CEAOB) opprettet ved forordning (EU) nr. 537/2014, og EØS-avtalens vedlegg XXII må endres for å fastsette framgangsmåtene for tilknytning til denne komiteen.
- 4) EØS-avtalens vedlegg XXII og protokoll 37 bør derfor endres –

TRUFFET DENNE BESLUTNING:

Artikkel 1

I EØS-avtalens vedlegg XXII gjøres følgende endringer:

1. I nr. 10f (europaparlaments- og rådsdirektiv 2006/43/EF) tilføyes følgende:

«– **32014 L 0056:** Europaparlaments- og rådsdirektiv 2014/56/EU av 16. april 2014 (EUT L 158 av 27.5.2014, s. 196).

Direktivets bestemmelser skal for denne avtales formål gjelde med følgende tilpasning:

I artikkel 30c nr. 3, når det gjelder EFTA-statene, får ordene 'som er fastsatt i Den europeiske unions pakt om grunnleggende rettigheter' ikke anvendelse.»

2. Etter nr. 10i (europaparlaments- og rådsdirektiv 2013/34/EU) tilføyes følgende:

«10j. **32014 R 0537:** Europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 537/2014 av 16. april 2014 om særlige krav til lovfestet revisjon av foretak av allmenn interesse og om oppheving av kommisjonsbeslutning 2005/909/EF (EUT L 158 av 27.5.2014, s. 77), rettet ved EUT L 170 av 11.6.2014, s. 66.

Nærmere regler for EFTA-statenes tilknytning i samsvar med EØS-avtalens artikkel 101:

Vedkommende myndigheter i EFTA-statene nevnt i artikkel 32 nr. 1 i direktiv 2006/43/EF skal ha rett til å delta fullt ut i komiteen for europeiske tilsynsorganer for revisorer (CEAOB) på samme vilkår som vedkommende myndigheter i EU-medlemsstatene, men skal ikke ha stemmerett. I henhold til artikkel 30 nr. 6 skal medlemmer fra EFTA-statene ikke kunne velges til leder av CEAOB.

Forordningens bestemmelser skal for denne avtales formål gjelde med følgende tilpasning:

- a) Ordene 'Unionens regelverk eller nasjonal lovgivning' skal erstattes med ordene 'EØS-avtalen eller nasjonal lovgivning' og ordene 'unionsretten eller nasjonal lovgivning' skal erstattes med ordene 'EØS-avtalen eller nasjonal lovgivning'.

¹ EUT L 158 av 27.5.2014, s. 77.

² EUT L 158 av 27.5.2014, s. 196.

Lov om revisjon og revisorer (revisorloven), lov om endringer i lov om Folketrygdfondet og samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 102/2018 om innlemmelse i EØS-avtalen av direktiv 2014/56/EU og forordning (EU) 537/2014

- b) I artikkel 41, når det gjelder EFTA-statene:
- i) skal ordene '17. juni 2020' forstås som 'seks år etter ikrafttredelsesdatoen for EØS-komiteens beslutning nr. 102/2018 av 27. april 2018',
 - ii) skal ordene '17. juni 2023' forstås som 'ni år etter ikrafttredelsesdatoen for EØS-komiteens beslutning nr. 102/2018 av 27. april 2018',
 - iii) skal ordene '16. juni 2014' forstås som ikrafttredelsesdatoen for EØS-komiteens beslutning nr. 102/2018 av 27. april'.
 - iv) skal ordene '17. juni 2016' forstås som 'to år etter ikrafttredelsesdatoen for EØS-komiteens beslutning nr. 102/2018 av 27. april 2018'.
- c) I artikkel 44, når det gjelder EFTA-statene, skal ordene '17. juni 2017' forstås som 'ett år etter ikrafttredelsesdatoen for EØS-komiteens beslutning nr. 102/2018 av 27. april 2018'.»

Artikkel 2

I EØS-avtalens protokoll 37 skal nytt nr. 40 lyde:
«40.Komiteen for europeiske tilsynsorganer for revisorer (CEAOB) (europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 537/2014).»

Artikkel 3

Teksten til forordning (EU) nr. 537/2014, rettet ved EUT L 170 av 11.6.2014, s. 66, og direktiv 2014/56/EU på islandsk og norsk, som vil bli kunngjort i EØS-tillegget til *Den europeiske unions tidende*, skal gis gyldighet.

Artikkel 4

Denne beslutning trer i kraft 28. april 2018, forutsatt at alle meddelelser etter EØS-avtalens artikkel 103 nr. 1 er inngitt³.

Artikkel 5

Denne beslutning skal kunngjøres i EØS-avdelingen av og EØS-tillegget til *Den europeiske unions tidende*.

Utferdiget i Brussel 27. april 2018.

For EØS-komiteen
Claude Maerten
Formann

³ Forfatningsrettslige krav angitt.